

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Нью Йорку (212) 227-3250
(212) 227-5251

PIK LXXXV. Ч. 225.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СЕРЕДА. 18-ГО ЖОВТНЯ 1978

ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, OCTOBER 18, 1978

No. 225. VOL. LXXXV.

Відділ УККА у Філадельфії підготовляється до СКВУ та Дня Жалоби

Філадельфія (УККА). — В середу, 11-го жовтня ц. р., відбулося звичайне місячне засідання керівних органів Відділу УККА у Філадельфії, на якому підсумовано діяльність на протяжні літніх місяців і заплановано працю на зимовий сезон. Щоб посилити працю, а зокрема збірку Українського Народного Фонду, поширено Управу Відділу двома додатковими членами, а саме Михайлом Ковальчином і Василем Тисаком.

У своєму звідомленні діяльності, голова Відділу проф. д-р Петро Стерчо поінформовав учасників засідання, що Відділ Розваг Міського Уряду Філадельфії уже тепер запропонував Відділові УККА у Філадельфії знову влаштувати Український Фестиваль музики, пісні й танку в Робін Гуд Делл амфітеатрі влітку 1979 року. Після обміну думок, рішення встановити дату цієї великої всегородської культурної імпрези на всеміському форумі на п'ятницю, 17-го серпня 1979 року. Рівнож рішено всесторонньо підтримати розбудову культурно-спортивного центру "УСО", "Трибуна", схваливши дотацію на цю ціль у сумі 500 дол., не зважаючи на невеликі фінансові засоби, що ними Відділ УККА диспонує, в надії, що й наші товариства та громадяни чинно підтримають благословенне

(Закінчення на стор. 6)

Організаційні й громадські справи були темою нарад Округу УНС в Нью Йорку

Нью Йорк, Н. Й. (в. л.). — З метою поживлення організації праці у Відділах Українського Народного Союзу, тепер в осінньому сезоні відбуваються наради Округу УНС з участю представників Головного Уряду цілю яких є не тільки осангити намічену кількість членства, (2.500 до кінця цього року), але також заохотити членство до активного громадського життя.

Така нарада ньюйоркського Округу відбулася в п'ятницю, 13-го жовтня ц. р. в приміщенні Українського Народного Дому при 2-й есеню з участю заступниці головної пресидианки п-ї Марії Душини, головної організатора Василя Оріховського, до речі перший раз в новій функції на такій нараді, і головної радного, а рівночасно голови Округового Комітету Миколи Хоманчука, який відкрив Збори, подякував делегатам за підтримку його кандидатури на 29-й Конвенції УНС, привітав головних урядовців і голову ньюйоркського Округу інж. Богдана Мака і провадив нарада-ми.

Д-р Лука Луців важко занедужав

Бруклін, Н. Й. — З кінцем минулого тижня тут у своїм мешканні важко занедужав та був перевезений у важкому стані до лікарні проф. д-р Лука Луців, відомий науковець-літературознавець, колишній рецензент у львівському "Віснику" (під літературним псевдонімом: Лев Гранічка), від 1952-го року член Редакції "Свободи" і від переходу на емеритуру в 1971-му році її постійний рецензент, автор багатьох томів праць, головню з літературознавства. У найближчому часі у в-ві "Свобода" появиться монументальна збірка вибраних рецензій його ж авторства. Проф. д-р Л. Луціву цього ж року сповнилося 83 роки. Із перших лікарських повідомлень виходить, що причиною недуги є недовгождані жовчі і в хвилині, як подавано цю вістку, передбачалася можливість опе-

Проф. д-р Лука Луців

рації, якщо загальний стан недужого на це дозволить. Недужий перебуває під лікарською опікою д-ра Олексія Ляшківського.

ПОЛЬСЬКОГО КАРДИНАЛА КАРОЛЯ ВОЙТИЛУ ОБРАНО НА 264-го ПАПУ РИМСЬКОГО

ВИБІР ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II ВИКЛИКАВ СЕНСАЦІЮ В СВІТІ

Ватикан. — „Я боявся прийняти цей вибір, але зробив це в душі покори перед Нашим Господом і в повній вірі в Його Матір, Найсвятішу Мадонну... Починаймо знову на тому шляху, шляху історії та Церкви — починаймо з Богом помічно та допомогою людства", — заявив Папа Іван Павло Другий, ще донедавна польський кардинал Кароль Войтила, архієпископ Кракова, якого князі Католицької Церкви на своєму конкляве зібранні у понеділок, 16-го жовтня, вибрали на 264 Папу Римського.

Папа Іван Павло II — це перший неіталійський Вселенський Архисей за останніх 455 років, тобто від понтифікату Папи Адріана (1522-1523), і перший поляк на Римському Престолі. Його вибір спершу викликав здивування, сенсацію, а відтак радість в світі. Повідомлення, що він прийняв ім'я Іван Павло II вказує, що планує продовжувати програму своїх трьох попередників: Івана XXIII, Павла VI і Івана Павла I, який помер несподівано 29-го вересня ц. р. на 34-му дні свого понтифікату.

Вибір 58-річного кардинала Войтили на нового Папу Римського наступив в третій день конкляве кардиналів, яке почалося минулої суботи, 14-го жовтня, але перший раз кардинали голосували шойно в неділю, а вибір наступив по вісьмох голосуваннях.

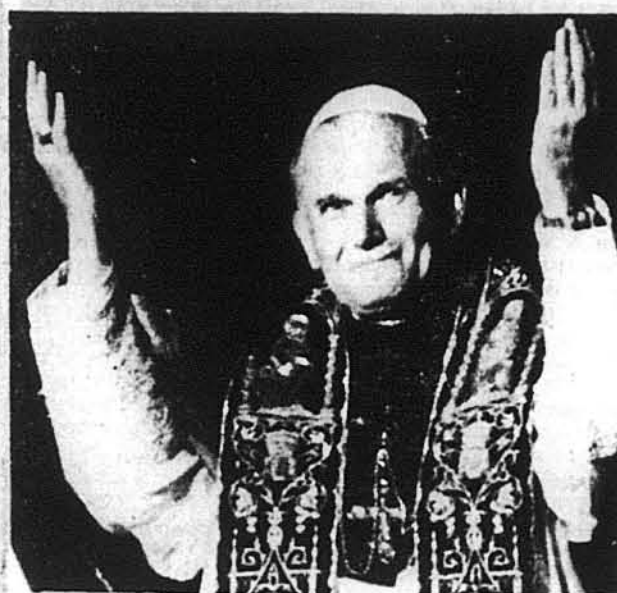
Коли проголошено вислід вибору, то присутні на площі св. Петра спершу були здивовані, бо більшість коментаторів передбачала, що і цього разу конкляве вибере італійця. Однак, коли Папа Іван Павло II з балконом промовив до зібраних плинною італійською мовою, оваційним оплескам і вигукам радості, „Віва іль Папа", не було меж.

У вівторок вранці, 17-го жовтня, новообраний Папа у осудженні понад сто

кардиналів, у Сикстинській каплиці, де і відбулося конкляве, відправив Службу Богу, під час якої виголосив коротку проповідь, з пістизмом висловився про свого попередника Івана Павла I, заявив, що ще заскоро оголошувати програму його понтифікату, зазначив, що єпископи повинні мати більший голос щодо адміністрації Католицької Церкви, а також сказав, що „зміни в Літургії вистачальні", в той самий час перестерігаючи тих, які досі відмовляються погодитися на Богослуження в рідних мовах, замість по-латини, що їх опозиція виходить на некористь цілій Вселенській Церкві.

Нового Папу Римського, який народився в 1920-му році у Вадовіцах біля Кракова у родині робітників, вважають консервативним і відносно догм Церкви, але прогресивним щодо соціальних питань, як теж у ділянці загальнолюдських прав. Перед тим, заки став священником у 1946 році, він працював у фабриці хемікалій і його опісля називали „кардиналом-робітником".

Хоча деякі коментатори твердять, що на конкляве вирішено вибрати кардинала Войтилу, щоб в такій спосіб продовжувати діалог з комуністичним Сходом, то більшість аналітиків вважають, що своїм вибором кардинали хотіли вказати Москві, урядом комуністичних країн сателітів, як теж комуністичним партіям у державах Західної Європи, що Католицька Церква готова поборювати плани атеїстичного комунізму в цілому світі, подібно як це робив кардинал Войтила у комуністичній Польщі. Думують, що новий Папа Римський, маючи довголітній досвід у його батьківщині, де відносини між Католицькою Церквою та комуністичним режимом часами позначаються гос-

Папа Іван Павло II вкортці після вибору на Апостольський Престіл

трою конфронтацією, а часами взаємними компромісами, зуміє „дати собі раду" із складною проблемою в Італії, де комуністична партія знаходиться на другому місці щодо сили після Християнсько-демократичної партії.

Новий Папа Іван Павло закінчив університетські та богословські студії в Римі і Кракові, викладав етику в Католицькому університеті в Любліні та теологію в Ягйлонському університеті в Кракові. Він автор багатьох статей і праць на теологічні теми, плинно володіє шістьма мовами, включно з англійською. Був висвячений на єпископа в 1958-му році, архієпископом Кракова став у 1964-му, а кардиналом у 1967-му.

Будучи же кардиналом, теперішній Папа Іван Павло часто відвідував різні країни, побуваючи кількаторо в ЗСР. У липні 1976 року тодішній кардинал Войтила брав участь в Євхаристійному Конгресі у Філадельфії, Пенсильванія. Відвідав тоді він ряд польських парафій в різних містах і містечках Америки.

Тоді, між іншим, кардинал Войтила 28-го липня

відвідав Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, де виявив велике зацікавлення діяльністю цієї наукової установи, як теж взаємодіючим в ЗСА поміж поляками та українцями.

Цікаво відмітити, що св. п. Софії Марії Филиппа, покійна дружина д-ра Бориса Филиппа, українського лікаря з Пассайку, Н. Дж., була кузиною теперішнього Папи Івана Павла II.

Світова реакція на вибір нового Папи Римського дуже позитивна, а зокрема в Польщі та серед американських громадян польського походження. Президент Джиммі Картер висловив радість з вибору кардинала Войтили на Вселенського Архисея, а д-р Збігнєв Бжезінський, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, який особисто знайомий з Папою Іваном Павлом, висловив думку, що він буде „сильним пастирем".

Советське пресове агентство ТАСС і советські газети покищо обмежились до коротких і сухих звідомлень про вибір польського кардинала Войтили на 264-го Папу Римського.

Бельгійський прем'єр зрезигнував

Брюссель, Бельгія. — Прем'єр-міністр бельгійського уряду Леон Тіндемманс зрезигнував в кінці минулого тижня зі свого становища, коли коаліційний кабінет не прийняв його плану розв'язки етнічної і мовної проблеми.

Дискусія над планом прем'єра Тіндемманса велася на засіданнях уряду і в парламенті майже пів року часу і врешті наступив двоподіл думок між фламандською Соціал-християнською партією (партія Тіндемманса), соціалістами і двома іншими меншими політичними партіями, які входили до урядової коаліції. План Тіндемманса передбачав зрівняння фламандської і французької національних меншин і мов, тому, що франкомовні бельгійці домінували не тільки в уряді, але також в культурному житті Бельгії.

Бельгійський Найвищий Суд висловив був своє застереження до плану уряду, але прем'єр Тіндемманс всеодно вирішив передати справу на вирішення парламенту. Коли парламент відкинув пропозицію прем'єра, Тіндемманс демонстративно покинув засідання і того самого дня передав на руки короля Будучину свою резігнацію. Король розпочав тепер переговори з лідерами політич-

них партій з метою знайдення відповідної особи на місце прем'єра.

Шостий Баль Української Преси

Представники Ділового Балю Української Преси під час відвідин редакції „Свободи". (Зліва): ред. Євген Федоренко, ред. Володимир Левенець, мгр Квітка Семанишин, ред. Олександр Луцький, ред. Ольга Кузьмівич, п-ї Марія Галій, ред. Рома Сохан-Гадзевич, ред. Любов Колєнська та ред. Зенон Снялков.

(Світлина ред. Ігор Длабога).

маціями у зв'язку з цього річним балем, наголошуючи його важливе значення культурно - громадського характеру.

Цьогорічний баль не відбудеться у звичайному, карнавалому часі, — вдалішому інформували представники комітету, — із за переважання різними імпрезами, але щоби затримати традицію влаштування

Балю Української Преси, Фінансова комісія СФУЖО, що її на протязі довгих років очолює п-ї Марія Харина, та Управа Спілки Українських Журналістів, вже другий рік очолена ред. Ольгою Кузьмівич, вирішили відбутися цьогорічний баль осінню і то в українській залі. Це й зменшить видатки і рунити по більш

(Закінчення на стор. 6)

СУА ВІТАЄ Н. СВІТЛИЧНУ НА ВОЛІ, ЗАПЕВНЯЄ СВОЮ ПІДТРИМКУ

Нью Йорк (о.с.п.). — Негайно після цього, як рознеслася вістка, що Надія Світлична прибула до Риму з СССР, Головна Управа Союзу Українок Америки вислала їй привітання та запевнення моральної і матеріальної допомоги.

Як уже інформовано, Н. Світлична прилетіла до Риму в четвер, 12-го жовтня ц. р. з синами Яремою, 9 років та Іваном, 4 місяці. Спершу вона замешкала в одному з готелів в Римі, а опісля перенеслася до обителі української католицької церкви св. Сергія і Вакха, яка є під опікою Блаженішого Патріарха Йосифа. Невдовзі Н. Світлична планує переїхати до ЗСА і тимчасово замешкати у Філадельфії в родині, яка допомогла їй виїхати з СССР.

У своєму повідомленні Головна Управа СУА інформує, що вже розписано збірку серед членкинь на

Надія Світлична

допомогу Н. Світличній та її синам. Крім цього, СУА звертається із закликом до громадянства прийняти Н. Світличній з моральною і фінансовою допомогою.

Москва заатакувала амбасадора Малколма Туна

Москва. — Газета „Правда", орган ЦК КПСС, заатакувала у числі з суботи, 14-го жовтня ц. р. персонально амбасадора З'єднаних Штатів Америки в Советському Союзі Малколма Туна, закидаючи йому погану поведінку і поширення наклепів на Советський Союз в часі його політичних виступів в ЗСА.

„Правда" пригадує амбасадорові Тунові такі звороти у його промовах, як відклик на поширення советського расизму, бомбардування американської амбасди в Москві електронними мікрохвилями від чого фізично терпіли службовці амбасди, „панічний страх" Советського Союзу перед Китайською Народною Республікою тощо.

„Одне є певним, — заявляє „Правда", — дипломат Тунов поведівся скрайньо недипломатично", а всі його закиди, мовляв, не були гідні амбасадора з такою рангою.

Державний департамент ЗСА відкинув усі обвинувачення Москви проти амбасадора Малколма Туна. Речники Державного департаменту не коментували статті в „Правді", але відмітили, що вони уважають, що інформації і закиди проти Туна не є правдивими.

Американські засоби масової інформації пригадують, що це вже другий напад советської преси на М. Туна на протязі останніх

двох місяців, в часі яких амбасадор Тунов, перебуваючи в ЗСА, виступав з доповідями і лекціями на університетах, завданням яких радше було приспівити підписання договору про обмеження стратегічної зброї між ЗСА і СССР і висвітлення деяких неясних аспектів цього договору.

„Правда" закидає Тунові, що він „прокидається совєтським", забуваючи про свою офіційну функцію яку він виконує у політичному житті його країни. Советські пропагандисти кажуть, що амбасадорам закордонних країн не мусить подобатись все, що діється в країнах їхніх акредитацій. „Правда" пригадує Тунові і повчав його, що в Советському Союзі, мовляв, усі форми геноциду, расизму, расової дискримінації і націоналістичного розбрату є проголошені незаконними формами і за них строго карають советські суди.

„Правда" висловлює також здивування для чого потрібна була Тунові „казка про мікрохвилі" в американській амбасаді і закичує свій напад намішкою, що може „американський амбасадор не розрізняє своїх хвиль від чужих".

Політичні коментатори пригадують, що Москва вже від самого початку призначення Туна амбасадором ЗСА до СССР, виступала проти нього і довго вагалася з його затвердженням.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Official newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (позбавлено):
Львів Колесник, Володимир Левенко, Зенон Снілик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковський і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1978.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оправдана вимога

Минулої тижня 80 сенаторів звернулися листом до президента Джиммі Картера із закликом поробити всі можливі заходи, щоб Рада Безпеки Об'єднаних Націй розглянула справу геноциду в Камбоджі, де, згідно з твердженням недавніх вітківців з тієї азійської країни, комуністичний уряд „Хмер Руж“ протягом останніх трьох років спричинив загибель 1,2 мільйона осіб із 8-мільйонного населення.

Цей заклик такої великої кількості сенаторів дуже влучний, бо хоча президент Джиммі Картер вже раніше виділяв пропозицію, щоб заклади проти комуністичного режиму Камбоджі перевірив Комісія ООН відносно прав людини, як теж публічно заявив, що камбоджський комуністичний режим є „найгіршим порушником прав людини в світі“, то народобовство в Камбоджі продовжується. Згадана Комісія ООН не включила справи Камбоджі в свою агенду, бо в ній домінують комуністичні держави і країни „третього світу“, а сама заява президента Картера про те, що Камбоджа є найгіршим порушником прав людини також не мала впливу на припинення народобовства в тій азійській країні, бо Президент не запропонував жадних конкретних акцій проти вбивств із „Хмер Руж“.

А конкретні протизаходи конечно потрібні, бо сразу після захоплення влади в квітні 1975-го року комуністичні „Хмер Руж“ зарядили примусову евакуацію населення всіх міст, переселяючи тих камбоджців в сільсько-господарські райони, в дікі джунглі та гірські околиці, щоб в такий спосіб знищити минуле країни, розірвати родинні і приятельські зв'язки серед населення, створити суспільну порожнечу, на місце якої комуністичні володарі планують встановити „ідеальне нове соціалістичне суспільство“. Крім того, в концентраційних таборах і в'язницях згинула і далі гине та поневіряється велика кількість камбоджців, яких переслідують за їхні політичні та релігійні переконання. У наслідок того комуністичного терору згинуло, як згадано, понад один мільйон камбоджців і з кожним днем падають нові жертви.

Якщо уряд президента Картера встановив ембарго на постачання зброї та інших стратегічних продуктів таким порушникам прав людини, як Уганда та Південно-Африканська Республіка, то може і повинен ініціювати конкретні протизаходи відносно Камбоджі.

Очевидно, що нема підстав передбачувати, що ЗСА чи інші країни вільного світу, під проводом Об'єднаних Націй, розпочнуть військову кампанію проти камбоджського диктаторського уряду, як це недавно пропонували демократичний сенатор Джордж МакГоверн із Південної Дакоти та Лон Нол, колишній президент Камбоджі, але президент Картер повинен поробити належні заходи, щоб справа геноциду в тій азійській країні була виділена на форумі Ради Безпеки Об'єднаних Націй, як це закликає 80 членів Сенату ЗСА.

Заклик сенаторів відносно Камбоджі може послужити прецедентом для подібних закликів законодавців ЗСА відносно порушення прав людини в СРСР, зокрема порушення національних, політичних, релігійних і загальнолюдських прав в Україні. Щоб такий заклик став дійсністю, то треба наполегливо інформувати прасу з боку шлої української громади в ЗСА, особливо потрібно інформувати вибраних нами сенаторів і конгресменів про порушення Москвою всіх прав українського народу. Недавна одностороння акція УКА і УНСОЮзу у Вашингтоні, під час якої представники української громади зустрілися із законодавцями, була дуже успішною, але такі та інші контакти з членами Конгресу треба вдержувати постійно і вести оборонні акції систематично та наполегливо.

Д-р Ростислав Сочинський

ТРИДЦЯТИЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

[4]

Нове поле цікавої праці відкрилося для Джуса, коли одного дня хірург американської летунської флотії звернувся до нього з проханням виготовити такі закріплювачі, які він міг би застосувати при напівлізаних кістках. За кілька тижнів Джус доставив молодому лікарю нові відомі закріплювачі, які той почав дуже успішно вживати у своїй ортопедичній практиці. Про це лікар навіть написав у журналі Американської Медичної Асоціації, виходячи з винахідника за його вклад у цю нову ділянку хірургії.

12. Сумні вістки з України

На жаль, Джус не мав змоги продовжувати праці над далішим удосконаленням цих закріплювачів кісток, бо несподівано захворів і мусів перейти операцію легень. Завдяки відпорності його міцного організму, неперсичній відвазі і довірі до лікарів, він вже за два тижні зміг покинути шпиталь, щоб відужувати вдома. Тут чекали на нього сумні вісті, які приходили з Західної України, окупованої військами СРСР. Переслідуючи українське населення, вони сотнями запропорювали людей у сибірські концентраційні табори. Така ж доля зустріла його матір, браву дружину і доньку. Його брат вступив в ряди УПА і там загинув. В. Джус почав використовувати всі можливі засоби, щоб ув'язнених звільнити, але його старання не мали успіху. Минуло п'ять років і його повідомлено, що матір вимушено з табору, але, мабуть, тільки для того, щоб дати їй померти вдома. Це й сталося двома місяцями пізніше. Після війни Володимир Джус турбувався не тільки долею переслідуваних своїх земляків, включно з членами

М. Платковський

НІМЕЦЬКА ПОЛІТИКА

Якщо ствердити, що в Західній Німеччині відбувається постійна боротьба за владу поміж урядовою коаліцією й опозицією, то в цьому явищу немає нічого особливого: те саме ми спостерігаємо і в різних інших державах демократичного світу. Це є основною рисою в кожній демократичній системі. В Німеччині сучасний стан позначається деякими особливостями.

Насамперед треба ствердити, що урядова коаліція, що складається із соціалістичної і малої ліберальної партій, має особливу після останніх виборів два роки тому, незвичну більшість у федеральному парламенті в порівнянні з християнсько-демократичною опозицією. Ні соціалістична, ні християнсько-демократична партії не мають абсолютної більшості, а тому мала ліберальна партія визначає, властиво, хто має бути при владі, що справляє багато злої крові для обох великих партій. Цікаво також відмітити, що Німецька Федеральна Республіка складається з кількох більших чи менших автономних „країв“, з яких кожний має свій місцевий уряд на чолі з прем'єром і які посилають свої представництва до другої палати репрезентантів, т. зв. „Бундесрату“.

Тому, що в більшості „країв“ при владі є опозиційна християнсько-демократична партія, в другій палаті більшість має опозиція, а не урядова коаліція. У двох з автономних „країв“ мають у жовтні відбулися вибори до крайових парламентів (в Гессені 8-го і в Баварії 15-го жовтня). В Баварії автономна Християнсько-Соціальна Партія (що перебуває у тісному союзі із загальнонімецькою Християнсько-Демократичною Партією) від довгого часу має абсолютну більшість, в останніх виборах одержала понад 60 відсотків голосів. Тому тут результати виборів не підлягають сумнівам. Ідеться лише про те, чи християнські демократи втримаються на своєму попередньому поземі. Це важливе для них з престижних міркувань, бо власне після згогоріхних виборів баварський прем'єр став визначний політик в загальнонімецькому масштабі, голова партії Франц Штраус, який рішився остати в Баварії, хоч уже не раз мав становити федеральний міністр в різних ресортах і про нього говорилось як про можливого кандидата на федеральний канцлер, себто голову уряду Німецької Федеральної Республіки. Він є знайний із своїх консервативних і антисоветських переконань.

Велике значення мають натовість вибори в Гессені. Цей край був твердинею соціалістів. Лише в останніх виборах християнські демократи під проводом свого місцевого лідера Дреггера (що також є знайний із свого консервативного і антисоветського наставлення) стали найсильнішою партією так, що соціалісти могли залишитися при владі лише в коаліції з лібералами. Чи влада Дреггера здобути цим разом абсолютну більшість для своєї партії? Передбачення не можуть бути певними, в кожному разі, Дреггер потрапить, мабуть, ще зміцнити стан посідання християнських демократів.

Якщо християнські демократи переможуть в Гессені, то це може мати досить далекосяглі наслідки. Поперше, вони матимуть більшість двох третин в другій палаті, а значить матимуть змогу блокувати всі законопроекти урядової коаліції, себто фактично унеможливити її урядування. Подруге, це так може вплинути на партію лібералів, що вона вже тепер, два роки перед федеральними виборами, розглядає справу дальшої коаліції з соціалістами, що дасть можливість християнським демократам уже тепер прийти до влади в Німеччині: дехто з визначних лібералів уже тепер публічно висловлює думку, що після перемоги християнських демократів в Гессені, урядова коаліція між соціалістами і лібералами у федеральному масштабі виявиться неможливою. В кожному разі, перемога опозиції в Гессені матиме психологічний вплив на виборців, що уможливило б перемогу опозиції у загальнонімецьких виборах в 1980 році.

Виборча кампанія оперує переважною аргументацією внутрішньої політики. І хоч безробіття трохи зменшилося, інфляція зменшилася (сповільнився зріст цін) і соціалістично-ліберальна коаліція мала в останньому часі деякі успіхи в борюванні тероризму (дуже печуча справа в Німеччині), проте опозиція знаходить немало матеріалів, щоб довести коаліції в Бонні. Недолатки соціально-лібералів в крайових справах теж грають ролю. Мимоволі виникають таке ж і справи зовнішньої політики: головна тема — т. зв. східна політика Боннського уряду, тим більше, що і Штраус і Дреггер виявляють себе великими противниками цієї східної політики.

Недавно канцлер Німеччини, соціаліст Шмідт, присягаючи, правду, одночасно на союз із Заходом, в першу чергу із ЗСА, ще раз повторив „кредо“ зовнішньої політики соціально-ліберального уряду: він не бачить жадної альтернативи між Заходом і Сходом.

13. Засновання Українського Інституту Америки

Спонзорований і фінансовий і фінансовий Володимиром Джусом Український Інститут Америки постав 3-го травня 1948 року. Того дня він був офіційно інкорпорований у стейті Нью Йорк. Основниками були панове: Ліон Акер, Френсіс Кларк, Деніел Кейн, Гарольд Кер і панна Мілдрет Бог. Вони мали перше засідання 15-го червня 1948 р. і вибрали з-поміж себе Управу в такому складі: Д. Кейн — президент, Ф. Кларк — віцепрезидент і скарбник, М. Бог — секретарка. Ці три особи погодилися виконувати функції директорів Інституту до того часу, коли їх заступлять американці українського походження.

Завдання Інституту висловлено у статуті (чартері), а саме:

Збереження для наступних поколінь усіх проявів української культури у формі творів мистецтва, красном письменства, музики, танку, народного виробництва тощо.

Допомога у формі стипендій та позичок на студії молодим українцям для здобуття вищої освіти.

Допомога українським емігрантам влаштуватися у новій батьківщині і достосуватися до умов і способу американського життя.

Усі ці завдання і цілі, які за час існування Інституту поширено і доповнено, були виконані і перевикона. Здобутки УІА на національному, суспільному та товариському полі перевищили найсміливіші мрії його основника.

Фундатор Інституту Володимир Джус поробив усі можливі заходи, щоб приєднати до Інституту нових членів. 27-го листопада він скликав збори представників українських організацій, заінтересованих стати членами

І. Пеленська

У ПОВЕНІ ЮВІЛЕЙ

Майже 100 років тому геній поета у візі майбутнього найбільше боявся, без огляду на те, чи Україна буде знаходитися в повазі і блеску, чи в упадку, одного:

...одного лиш тобі
благаю з неба,
Щоб з горя й голоду
не бігли геть від тебе
Твої найкращі сини“.

„Рефлексія“
Що ж сказав би Іван Франко тепер, коли цілі покоління „біжать геть“ від рідного слова і рідної справи не з горя і не з голоду; в Україні під терором, а в діаспорі із звичайного українського почуття меншварості. Тож на шину золота важимо ті молоді сили, які і в світовому морі пливають рідною течією до рідних берегів. Тих, що говорять українською мовою, тих, що працюють в організаціях молоді, тих, що, осягнувши навіть визначні професійні становища, не залишають своєї спільноти. Разом із переслідуваними чи на волі, чи за гратами в Україні, вони творять авангард українського майбутнього.

У численних ділянках культурного і громадського життя відчувається цей приплив молодих ідейних одиниць. А одначе є ділянка, де їх немає. І вона не маловажна. Це ділянка, без якої культурна національна спільнота не може існувати. Це ділянка преси. Розпачливий крик „українська преса корчиться“, „українська преса не має майбутнього“, це не пуста загроза. Українська преса

тратить із дня на день співробітників і читача. Законом часу. Не тому, що між молодими українцями немає талановитих журналістів. Багато з тих, які покинули, чи кінчали, чи університетські студії, студіювали теж і журналістику. Деякі навіть знають проблематику. Одначе вони можуть писати на українські теми лише чужими мовами, чого вони переважно не роблять. Ті, які дописують до чужомовних сторінок, головню в ЗСА і Канаді, належать до ших „деяків“.

Тож проста логіка диктує спрямувати увагу на цей відтнок українського життя, який у нас наявно занедбаний. Однією із спроб вишукувати й виводити на денне світло молоді журналістичні сили є балі преси, на жаль лише в ЗСА і Канаді і то лише в одній місцевості. Під маркою конкурсів на краль і князів виходять на яв майбутні молоді інтелектуалісти, в тому й журналісти, бо критерієм оцінки при виборі першунів є не так фізична краса, як знання з ділянки українознавства, змога вислову в рідній мові в слові і в письмі. Але тому власне не легко одержати кандидатуру на балі преси, тоді коли на інших балах і забавах їх не бракує, багато б з них навіть не потребує говорити українською мовою.

Досі відбулося в Америці, заходом Фінансової Комісії СФУЖО і Союзу Українських Журналістів Аме

(Закінчення на стор. 5)

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Будьмо на сторожі

В суботу, 7-го жовтня ц. р., в Нью Йорку на телевізійній станції WOR-TV каналі 9, розпочалася двадятихвилинна програма п. н. „Незнана війна“. Ця програма, як довідомся з пояснень в пресі, має на шлі показати американській публіці неznані їй аспекти Другої світової війни на сході Європи. Програма продовжуватиметься в суботу від 7-го до 8-го год. увечері.

Початок цієї серії, якої оповідачем є відомий фільмовий артист Бирт Ланкестер, вказує, що майже усі джерела та інформації до не одержано зі советських архівів.

Хоча в програмі повідомлено, що у першому епізоді будуть показувати взяття німцями Києва, цього ми не бачили. Зате переливалось в тексті та фільмі від советської пропаганди і зразків героїстичного советського населення і бійців.

Якщо ця серія буде даліше розвиватися в тому напрямі, треба українцям на американському терені

добре за нею вже тепер слідкувати, щоб не повторився „Голокост“.

Треба теж реагувати негайно, телефонувати і писати до дирекції WOR-TV 9, як також до спонзорів цієї серії, серед яких є широко відомі фірми як Американ Експрес та Мануф. Гановер Траст, коли будуть якінебудь неточності чи фальшування ролю українського населення у воєнних подіях в Україні. Зокрема це важливе тому, що серія має поручення американських виховних організацій — значить є призначена для молоді.

З досвіду „Голокост“ знаємо, що ми звичайно далеко запізнени у таких акціях. Тому уважаю за потрібне звернути увагу на цю програму, щоб ми цим разом знову не діляли запізно і замало, а були на сторожі і станули як треба відразу в обороні історичної правди, яку так залюбки наші вороги фальшують.

Ольга Кузьмич
Бабилюн, Н. Й.

Лука Луца

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Проф. д-р Василь Лев. БОГДАН ЛЕПКИЙ, 1872-1941, ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ. Записки Наукового Товариства ім. Шевченка, т. СХС III. Нью Йорк-Париж-Сідней-Торонто, 1976, ст. 396. (В дійсності книжка вийшла в 1978 році).

Цю монографію про Богдана Лепкого видано коштом Фонду ім. Б. Лепкого при Науковому Товаристві ім. Тараса Шевченка в ЗСА. Про цю Фондацию подбала родина покійного поета. Вирінає запит, хто мав би фінансувати праці про тих наших письменників, творчість яких московські окупанти України знеславляють так само, як це вони роблять з автором славної епопеї про Мазепу — Б. Лепким?

Та залишилось ще занедбану в нас справу, і вертаймося до праці про Б. Лепкого, що П. дбавлю опрацював професор д-р Василь Лев, працюючи над нею кілька років, студіючи те все, що було надруковано і використовуючи архів письменників в його родині.

Проф. Константин Біда коротко інформує про автора монографії — проф. В. Лева (ст. 7-8). Ця монографія складається із трьох. Найцікавіша для читача — перша частина „Життя і творчість“ (ст. 17-247), що є основою монографії. У другій частині говориться про родину Лепких (ст. 253-271), що частину опрацював покійний вже син поета — д-р Лев Ростислав Лепкий. Автор дещо доповнив цей розділ. В третій частині подана „Бібліографія“ д-ра Б. Лепкого (ст. 272-281), що П. склали Євген Юлій Пеленський, Зенон Кузеля і Василь Лев (ст. 291-363).

В. Лев цікаво, „немов у повісті“, оповідає про „життєвий шлях“ поета, про його життя на Поділлі, про навчання у бережанській гімназії, про студії у Відні і у Львові, про його зашквалення маларством і музикою і вкінці про педагогічну працю письменника, з якої він жив. Виклади Б. Лепкого в університеті були дуже цікаві, як згадують про це його колишні студенти.

Найбільше місця присвячено літературній творчості Б. Лепкого (115-232), розглядаючи його поезії і прози — оповідання, повістей та писань для дітей. Автор прочитав кільканадцять збірок поезій на те, щоб визначити тематику поезії: особисті мотиви, осінні, любовні, поезію спогадів і туги, поезію гір і моря, громадською поезію та патріотичну.

Подібно автор оцінив і прозу Лепкого, в якій знайшов селянську тематику,

позитивні і негативні типи, так званий „сурдолов“ (інтелігентів), духовенство і світських інтелігентів, воєнну тематику прозою і „особисте“ в оповіданнях Лепкого.

Повість Лепкого поділив автор на „сучасні і історичні“; з першою тематикою має Лепкий чотири повісті, з другою — десять.

Зачеємо з кінця і згадаємо дещо більше про повісті, бо вони найбільше читані ще й тепер, а коли повісті Б. Лепкого про Мазепу були дуже популярні. Автор подає, що повість Лепкого з 1923 р. під заг. „Під тихий вечір“ (названа самим автором „повістю-Казкою“), „має реальне зображення подій і дієвих осіб“, та є „немов узата прямо з шоденого життя“. Ми гадаємо, що проф. Леонід Білешкий був ближчий до правди, коли писав, що „тяжко коли уявити, щоб в Галичині серед польського аристократичного панства була добра воля йти до українського селянина і йому помагати“, і щоб графська донька виходила за українця. Цю повість назвав Л. Білешкий „утопією, побожним бажанням“, а не реальним зображенням подій“, як гадає автор.

Немає місця на це, щоб докладніше писати про повісті Лепкого в огнищі В. Лева. Автор вірно написав, що „велика Мазепинська епопея, представлена Лепким, носить на собі ознаки його великого, знаменитого повістярського розмаху“. Ми додали б до того, що Б. Лепкий, пишучи свої більш прозові твори, не міг позбутися того, що він з природи дійсний ліричний поет...

Лев взяв до уваги і те, що в поневоленій Україні писали про Б. Лепкого, який правдиво змалював ката України Петра Першого. Там один критик договорився до того, що написав, що Б. Лепкий взагалі не є поетом. Епопею про Мазепу там гостро критикують.

Та вертаймо до поезії Б. Лепкого. Автор розповідає про них за їхньою тематикою, бо так робив і сам поет, коли перевидавав окремі збірки в першому томі своїх „Писань“ в 1922 р., в якому на вступі вмістив вірш про завдання поета:

Мрії розвіяні і неомріяні,
Радості, бачені в сні,
Кайки, столочені,
Слози розкочені,
Я переллю в пісні.

Хай не кінчаються,
в пісні пишуться,
Хоч проминули
в життю, —
Той, хто їх виплекав,
випівав, виплавав,
Радю спічне в забутті

(Закінчення на стор. 6)

директорів збільшено з трьох до шести і вибрано Управу у такому складі: президент — Володимир Джус, віцепрезидент — Платон Стасюк, скарбник — Павло Чорнома, заступник скарбника — Теодор Джус, секретар — д-р Микола Кузьмович і його заступник — Денел Кейн.

Український Інститут Америки спонзорував шлоденний 3-тій українських педагогів і науковців, що відбувся 26-го грудня 1953 року у приміщеннях Інституту, і закінчився товариською гутіркою при вечері, на яку запросив учасників 3-тій В. Джус. Вином чествував присутніх П. Стасюк. Ще перед 3-тійм управу Інституту подарувала УВАН і НТШ по 250 доларів на покриття видатків, зв'язаних із 3-тійм.

12-го травня 1954 року на засіданні директорів призначено 2500 доларів як стипендії на закінчення студії і їх розділено між чотирма здібними студентами, які на це заслуговували (Петро Крамаренко, Ігор Шуст, Ярослав Палдох і Кость Варварів). Того ж дня створено постійний студентський Фонд у сумі 10 000 доларів. Правила Фонду подекуди змінені з тим, що потребуючим видаватимуть безвідсоткові зворотні позички на продовження чи закінчення студії. Від того часу досьгодні уділено позичок на суму понад 60 000 доларів, переічно від 2000 до 3000 доларів на рік, з чого більшість звернено в цілості, або частинно. Комісією Студентського Фонду від 1959 року дотепер очолював П. голова адвокат Михайло Пізнак, який перейняв це становище від Павла Чорнома, виконуючи одночасно обов'язки скарбника Інституту.

У 1954 році роздано нагороди на суму 1000 доларів таким українським мистцям: Михайлові Бойко-Черешньовському, Миколі Бутувичеві, Василеві Кричевському і Романові Пачовському.

Важливим кроком вперед в історії Інституту було те, що в 1954 році Департамент Скарбу ЗСА визнав Інститут, як установу звільнену від податків. Від того часу всі пожертви для Інституту жертвовади могли відігати від прибуткового податку.

(Продовження буде)

У 30-РІЧЧЯ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

ШЕВЧЕНКО І ЙОГО ТОВАРИСТВО

В 30-річчя американського НТШ

У сторіччя від народження Шевченка великий історик України, перший президент відродженої української держави й довголітній голова Наукового Товариства ім. Шевченка, Михайло Грушевський, підмітив, що „творчість Шевченка не закінчила своєї еволюції з його смертю“.

Під прапором Шевченкового слова, ідей й наказів, проходить вся історія України: революція і відбудова державності, а після її нової втрати, дальша безперервна боротьба, відгомони якої доходять до нас із кожним числом щоденної газети. Вона до болю пригадує боротьбу Шевченка з тим самим ворогом включно до нових „захальних книжечок“ самвидаву.

Віще слово Шевченка об'єднує його народ на всіх його землях і на чужині, а його заповіт боротьби за власну духову й державну суверенність ввійшов за вірним твердженням Ліни Костенко, в нашу совість і став зобов'язуючим законом.

У цій свідомості, вже на ранньому, 12-му році після смерті Шевченка, постало у Львові Товариство його імені, згодом уточнене, як Наукове, зі завданням науковими засобами здійснювати національно-державницьку місію свого Патрона. Об'єднаними силами великих людей, які вийшли в нашу історію, науковців (М. Грушевський, І. Франко), письменників (І. Нечуй Левицький, Ю. Федькович, О. Ковальський, Б. Грінченко), мистців (М. Лисенко), політиків (Ю. Романчук, М. Грушевський, К. Левицький) та церковних провідників (митр. А. Шептицький, патр. Йосиф) і ін. НТШ у пів-тисяч томів своїх творів не тільки вивело українську науку в широкий світ, але й поставило тверді основи під національну й політичну усвідомленість українського народу, доказавши науково окремішність української мови, культури й історії.

В надійнім поході до визнання австрійським урядом НТШ, як академії наук, перерваному війною, важко скалічене польським урядом після невдачі наших визвольних змагань, НТШ двічі роз'їзалося пішло за німецької окупації в підпілля, а за совєтської в еміграцію, де вже понад тридцять років продовжує свою давню працю й независимість місію. 30-го березня 1947 р. відновлено діяльність НТШ в Мюнхені й обрано нову Управу з давнім головою проф. Іваном Раковським на чолі. Пів року пізніше, 29-го жовтня того ж року, основано в Нью-Йорку американський відділ НТШ, який 2-го березня 1948 р. був урядом зареєстрований, як незалежна установа.

Серед чималих труднощів пройшли роки праці на цій землі. Але й поєклоло здобути деякі успіхи, зокрема у видавничій діяльності. До 155 доданих томів найстарішого й найбільш поширеного у світі українського серійного видання, „Записок НТШ“, додано після війни, точніше з 1947 р. дальших 37, в цім 24 виданих трудами й коштом нашого Товариства. Два дальші томи пішли до друку, а третій вже свої черги. Продовжується нова, післявоєнна серія „Бібліотеки Українознавства“, яка охоплює вже 40 випусків. Продовжується давня серія „Український Архів“, якого 33-й том саме вийшов з друку. Більшість (одинадцять) нових книг цієї серії це регіональні збірники, важливі джерела для опису й історії поодиноких областей й повітів Галичини. Ця серія швидко зростає. Низка інших видань видатно збагатила наукову продукцію нашого Товариства.

Побіч науково-видавничої діяльності йдуть постійні заходи для поглиблення й комплектування бібліотеки, організування архівного відділу, розбудови зв'язків з іншими науковими установами й співпраці з українськими та відомодженнями членами. Всі знаки на землі і небі ворожать довгий і надійний розвиток нашої ювілейної установи й збільшення його служби для своєї національної громади.

Ювілейні рефлексії невідмінно пригадують постички Олесеє „З журбою радість обнялась“. З ювілейною радістю, що все ж хоч і серед важких умов ми видержали тридцять не коротких і нелегких років та вийшли в свій зрілий вік не з порожніми руками, в'яжеться смуток, що відмічуємо наш ювілей не в Україні, яка, як і наша наука в ній, перебуває в тотальній неволі. Нашу журбу не полегшує навіть те, що ми мали змогу переслати в Україну на хвилі радіо ювілейний привіт українському народові й його науковцям, яких позбавлено справжньої науки: свободи думки й слова. Та все ж проводимо наш ювілей з надіями на краще в духовному єднанні з поневоленими братами-науковцями в Україні та в міру наших спроможностей і сил дальше верстатимемо трудний шлях української вільної науки.

Ярослав Падох

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

3 нагоди 30-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА та 60-річчя відновлення державності України

В 1873 році постало у Львові Наукове Товариство ім. Т. Шевченка, найстарша й довгий час єдина українська наукова установа, в рамках якої працювали такі велетні української науки, як Михайло Грушевський та Іван Франко і багато-багато інших видатних українських учених різних ділянок знання. Коли більшовики окупували Західні українські землі в вересні 1939 року, то вже в січні наступного 1940 року закрили НТШ, чи перетворили формально, в „філіял“ Української Академії Наук у Києві. В дійсності ж НТШ було зліквідоване, а його величезна бібліотека частинно була знищена, а частинно вивезена, разом із музейними скарбами. Залишилося тільки те, що українським читачам вільно було читати.

Але в 1947 році зліквідоване на рідних землях НТШ віджило на еміграції в Німеччині, в місті Мюнхені, заходами останнього голови НТШ на рідних землях, проф. Івана Раковського й проф. Володимира Кубійовича, а в нашій країні поселення, ЗСА, з початком 1948 р. теж відновилося НТШ, заходами проф. Миколи Чубатого, з осідком в Нью-Йорку.

Сторіччя існування НТШ було відзначене в 1973 році, а тепер у 30-річчя НТШ у ЗСА й Управа вирішила теж відзначити її роковини науковим з'їздом та зустріччю українських наукових діячів-членів НТШ з ширшим українським громадянством, яке доцільно важливість української науки у вільному світі. Цим з'їздом і зустріччю Управа НТШ бажає не тільки прославити нашу наукову устанovu, але й пригадати громадянству нашу першу важливу місію у вільному світі, зокрема на американській землі, розвивати вільну, правдиву й непофальшовану українську науку й творити міцні й тривалі українські культурні цінності, до яких українська вільна наука належить перш за все. На рідних землях сьогодні немає вільної, незалежної і справжньої української науки і не може бути, як довго наші землі окупують ворог, але тут, у вільному світі ніякий ворог не може нам перешкодити в розвитку правдивої науки, без якої ніякий культурний нарід не може обійтися.

Української науки вільної й незалежної, сьогодні на наших рідних землях під московською окупацією немає і про це свідчить багато фактів, а між ними хоч би й найбільший український, бо українською мовою писаний, нібито науковий твір, 17-томовий „Українська Радянська Енциклопедія“ (УРЕ), в якій ось що написано про нашого гетьмана Івана Мазепу: „Мазепа Іван Степанович (1644-1709) зрадник українського народу. Українські буржуазні націоналісти, зокрема Михайло Грушевський, всупереч історичним фактам, які характеризують Мазепу як агента польських панів і шведських інтервентів та запеклого ворога українського й російського народів, намагалися обілити Мазепу. Спроби українських фальсифікаторів виправдати зрадинство Мазепи були повністю викриті радянськими істориками...“ А сучасну Україну, колонію російсько-більшовицької імперії, УРЕ називає „сувереною, національною, загальнонародною соціалістичною державою“, що „утворена в результаті перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції... добровільно, на рівних засадах входить до складу СССР“. Про Українську Центральну Радку часів визвольних змагань УРЕ пише, що „Українські націоналістичні партії ТУП і УСДРП, які відбивали інтереси української буржуазії, поміщиків, кукурлів та дрібнотоманської буржуазії й інтелігенції, створили у Києві контрреволюційну Українську Центральну Радку. Її очолювали запеклі українські буржуазні націоналісти, Михайло Грушевський, Володимир Винниченко, С. Єфремов, С. Петлюра, М. Порш...“

Гасла „Симон Петлюра в УРЕ нема, а під гаслом „Петлюрівщина“ УРЕ подає, що це „контрреволюційний буржуазно-націоналістичний рух на Україні в період іноземної воєнної інтервенції і громадянської війни. Назва „Петлюрівщина“ походить від прізвища одного з ватажків буржуазно-націоналістичної партії соціал-демократів, С. В. Петлюри (1877-1926). Сам Петлюра перебував у Парижі, де його вбив у 1926 році єврейський буржуазний націоналіст Шварцбарт з містими за численні єврейські погроми, вчинені петлюрівцями на Україні“.

І так безсоромно фальшиво подає УРЕ відомості в усіх ділянках життя, зокрема в історії й культурі. В багато більшовицьких виданнях Шевченкового „Кобзаря“ нема ні „Великого Ляху“, ні „Заповіту“, ні „Кавказу“, а Шевченка більшовицькі літературознавці представляють як „революційного демократа“, типу Бєлінського, Чернишевського й Добролюбова, що нібито боровся тільки за соціальні права закріпаченого українськими панями українського народу.

У виданні в Москві книжці „Нові книги України“, „Каталог видань українською мовою“ за 1978 рік ч. 1 на 180 сторінок нема ні одної книжки з історії України, але є безліч видань чисто пропагандивного характеру комуністичної макулатури. Для „Українського історичного журналу“, органу Інституту історії АН УРСР історія України починається від „Великого Жовтня“. В дійсності українська історіографія сьогодні в Україні не існує, а інші ділянки науки вже зросійщили докраю; коли хтось і пише якісь наукові твори, то пише їх російською мовою і пише так, як потрібно Москві.

Зокрема приспівено переходять на російську мову українські наукові журнали, які пережили були навіть жакливу сталінську добу. З длох на всю Україну правничих журналів з початком цього року один уже перейшов на російську мову. Важко повірити, що останні річні збори

відбудеться того самого дня, в суботу, 28-го жовтня 1978 р. в балейній залі Готелю П'ятої Евеню, під ч. 24 П'ятої Евеню (ріг 9-ої вулиці) в Нью-Йорку. Початок о год. 6-й вечора.

III. Ювілейний науковий конгрес, присвячений 30-літтю НТШ й 60-літтю відновлення української державності, що відбудеться у Нью-Йорку в днях 24 до 26 листопада 1978 р. в приміщеннях Колумбійського університету та Українського Інституту Америки під ч. 2 Схід 79 (ріг П'ятої Евеню) в Нью-Йорку, програма якого проголошена окремо.

IV. Панель, присвячений сучасним завданням української науки, що відбудеться заходами НТШ й УВАН у рамках Світового Конгресу Вільних Українців у готелі Амерікан, 801 Сьома Евеню в Нью-Йорку, в суботу, 25-го листопада 1978 р. в полудне, в якому візьмуть участь: проф. д-р Іван Гриньох від УКУ, проф. д-р Володимир Янів від УВУ, проф. д-р Омелян Прицак від УНІГУ, проф. д-р Василь Омеленко від УВАН, проф. д-р Любомир Винар від УІТ, д-р Богдан Стебельський від НТШ в Канаді і проф. д-р Микола Чирівський від НТШ в ЗСА. Модератором Панелю — проф. д-р Іван Головінський.

ПРИВІТИ АРХИЄРЕЇВ

Ватикан, дня 24 липня 1978

Жовтень, 3, 1978

Високоповажний Пане Голово!

Вельмидостийний Пане Голово!

З нагоди 30-ліття праці Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА прийміть найкращі побажання й запевнення молитов, щоб Господь благословив великими успіхами і на дальше Вашу наукову працю.

Наукове Товариство ім. Шевченка є нашою найбільше заслуженою науковою установою міжнародного масштабу і його науковими творами та здобутками користасмо всі. Великі заслуги положило воно на полі української науки, виховало кілька поколінь науковців, дало і для нашої Церкви цілий ряд важних творів та й це доказ, що наука вільного народу ніколи не буде протівитися Божим правдам, а що більше — може принести великі користі у праці Церкви.

Наукове Товариство ім. Шевченка мало в своїх рядах найкращих українських науковців, що створили неодну галузь нашої науки, оборонили не одну історичну правду та розвинули не одне наукове та культурне поле, що стояло в нас облогом. Продовжуйте тут на поселеннях, зокрема в Америці ту світлу традицію, йдучи слідами Ваших великих попередників.

Благословення Господнє на Вас!

Патріарх і Кардинал
Йосиф Сліпий

З великою радістю вітаю рішення гідно відзначити тридцятьліття вельмикорисної діяльності Наукового Товариства ім. Шевченка у ЗСА. Я часто повертаюся думками до визначної ролі нашого славного Товариства на батьківщині. Його, як і Ваші теперішні досягнення у ЗСА, це не тільки впровадження української науки у гурт наукових світових інституцій, не тільки виплескання визначних працівників науки, що з них і нині дехто гідно продовжує працю своїх попередників тут, у відродженому в ЗСА Науковому Товаристві. Особисто часто користаю з опрацьованих у НТШ пам'яток давньої нашої церковно-релігійної творчості, згадати хоч би монументальні досліді про Апокрифи. Та, не перелічити усього, що, у напруженні мислі і працьовитості, виконали і виконують сьогодні подвижники науки.

Однак, як золота нитка в діях Наукового Товариства, найбільш зворушує мене може і найнепомітніше. Це — соборницьке наставлення, дійсне ломання кордонів, що ними покращує було тіло народу. Це те покращання, що відчужує, на жаль, і по сьогодні братів з різних областей тієї самої нації.

Проте, наукова творчість не знає кордонів дійсних і психічних. Фортецю науки — будинок Наукового Товариства у Львові здвигнуло щедрістю Східних областей; і найбільший твір — Історія нашої Батьківщини-створила також прибулі зі Сходу. А стрункість цього храму науки, його неперестанне оздоблювання численними томами „Записок“, — це щоденні зусилля, це творча дисципліна людей Західної України. І їхнє, і Ваше та Ваших співпрацівників наснаження черпає сили у розумінні, що мудрість не самотета, а шлях до вічних істин. Про це говорять нам і Св. Апостол Павло, звертаючись до Коринтян: „І слово моє і моя проповідь — це в словах переконливих людської мудрости, але в доказі духа та сили“.

Нехай же славні традиції Ваших попередників і надхнені слова Апостола бадьорять Вас, Пане Голово, і Ваших спутників, що через часочасе працюють для вічного. Боже благословення нехай перебуває з усіма Вами!

Мстислав
Митрополит

ЮВІЛЕЙНИЙ НАУКОВИЙ КОНГРЕС НТШ

присвячений 30-літтю НТШ в ЗСА і 60-літтю відновлення Української Державності

ПРОГРАМА

П'ятниця, 24 листопада 1978
Колумбійський університет, Low Memorial Library
Faculty Room

2:00 — 6:00 год. по пол.

ВІДКРИТТЯ — Проф. Ярослав Падох, голова НТШ
СЕСІЯ 1-ша: Голова: Проф. Володимир Стойко
Доповіді:

Проф. Омелян Прицак: Сучасний стан студій в історії України в американських університетах
Проф. Григорій Грабович: „До питання глибинних структур у творчості Шевченка“
Проф. Іван Головінський: „Психологічні контрасти особистостей Шевченка і Достоєвського“

Перерва: 30 хвилин. Перекуса

Проф. Тарас Гунчак: „Українська політика і визвольний рух під час Другої світової війни“
Проф. Микола Богатюк: „НЕП та економічна думка в Україні“
Проф. Степан Горак: „Русифікація марксизму від 1970-их років“
Проф. Олександр Вороняк: „Кубинсько-американське відправлення в світлі кубинсько-совєтських взаємин“

Доповіді цієї сесії будуть прочитані англійською мовою.

Український Інститут Америки, 2, Схід 79-та вул. (ріг 5-ої свеню)

7:00 — 8:30 год. веч. Відкриття виставки видань НТШ

8:00 — 10:00 год. веч.: Товариська зустріч доповідачів з громадянством

Субота, 25 листопада 1978

Український Інститут Америки, 2, Схід, 79-та вул.

9:30 — 11:30 год. перед пол.

Головна зала 1-го поверху

СЕСІЯ 2-та: Математика, Медицина, Хемія.
Голова: Проф. Осип Андрушків.

Доповіді:
Проф. Осип Андрушків: „Українські математики і українська математика XIX і XX ст.“

Проф. Волтер Васілак: „Застосування методи теорії імовірности до проблеми межового прошарку“

Проф. Богдан Гнатюк: „Вітер як джерело енергії“
Д-р Роман Осінчук: „Простагландини“

Д-р Михайло Стефанів: „Вплив допливу крові на формування атеросклерозу“
Д-р Мирослав Драган: „Розподіл антигенів груп крові серед українців“
Д-р Михайло Димчицький: „Структура хемічних речовин і їх біологічна активність“

Партер

СЕСІЯ 3-тя: Література, Мовознавство.
Голова: Проф. Василь Лев.

Доповіді:
Проф. Роман Кухар: „Тотожне свідчення Квітки-Оснєв'яненка й Гоголя про розпад московського суспільства“
Проф. Михайло Кучер: „Українські елементи в творчості Миколи Гоголя“
Проф. Степан Чорний: „Драматургія Миколи Куліша на тлі доби“
Ред. Петро Ямняк: „Україна в повісті Івана Нечуя-Левицького „Причина““
Проф. Василь Лев: „Українські філологи у вільному світі“
Проф. Олександра Ткач: „По місцях Кобилянської“
Проф. Володимир Т. Жила: „Іван Франко і його вплив на студії слов'янського фольклору“
Проф. Роман Миколаєвич: „Регіональні збірники НТШ“

Округла зала 1-го поверху

СЕСІЯ 4-та: Мистецтво, Література.
Голова: о. Проф. Юрій Шумовський.

Доповіді:
Д-р Василь Верган: „Літературно-Науковий Вісник“ — перший всукраїнський науковий журнал“
Проф. Рожа Смерчинська-Шуль: „Взаємодієшення музичних елементів у малярстві Михайла Мороза“

(Закінчення на стор. 4)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗСА

Відмічуючи 30-річчя свого існування та праці для Українського Народу й його науки, під протекторатом Почесного Ювілейного Комітету, членами якого ласкаво погодилися стати:

Іх Блаженство Патріарх Йосиф, Первоієрарх Української Католицької Церкви, ректор Українського Католицького Університету та починний член НТШ; Іх Блаженство Мстислав, Митрополит Української Православної Церкви й починний член НТШ; Проф. д-р Олександр Оглоблин, президент Української Вільної Академії Наук й починний член НТШ; Проф. д-р Володимир Янів, ректор Українського Вільного Університету; Проф. д-р Омелян Прицак, директор Українського Наукового Інституту при Гарвардському університеті; Проф. д-р Мануїл Лупул, директор Канадського Інституту Українських Студій; Проф. д-р Любомир Винар, директор Українського Історичного Товариства; Д-р Богдан Стебельський, голова НТШ в Канаді та Д-р Іван Вашишин, голова НТШ в Австралії, отримав запрошення Українського Громадянства до участі в ювілейних імпрезах, до яких належатимуть:

I. Конференція-панель присвячена бібліотечно-архівним справам, що відбудеться заходами НТШ й Українського Бібліотечно-Товариства Америки (УБТА) в суботу, 28-го жовтня 1978 в конференційній залі НТШ в Нью-Йорку під ч. 302-304 Вест 13-ої вулиці (Ріг 8-ої свеню). Початок о год. 11-й ранку. В програмі доповіді: проф. Ярослав Падох: Збереження бібліотечних й архівних скарбів та ролі в цьому наукових товариств; мгр Богдан Ясінський: Збереження друкованої спадщини і мікрофільмів; проф. Роман Дражковський: Збереження картографічних матеріалів, як джерела історичних дослідів; д-р Олександр Соколюшин: Недостатка українців в деяких основних серійних виданнях; д-р Максим Бойко: Дещо про паліографію української книжки. Конференцію вестиме проф. Василь Лев.

II. Ювілейна зустріч з громадянством. Бенкет, що

Починається будова Української Католицької Церкви-Пам'ятника у Вашингтоні

Вашингтон, столиця З'єднаних Штатів Америки і центр вільного світу акороти збагатиться новим небудним пам'ятником, який матиме дуже велике значення для українців по всьому світі. В неділю, 10-го вересня ц. р. в 3-й год. по полудні заступник Митрополита Шмондочка, генеральний вікарій о. митрат Стефан Тиханський взяв участь у церемонії „розкопання землі“ і тим формально започаткував будову Української Католицької Крайової Церкви Пресв. Родини. Цю радісну вістку подали до американської та світової преси, радіо і телебачення Українське Крайове Інформаційне Бюро та Голос Америки з Вашингтону. Ми будемо нашу церкву на триакровій площі неподалік від найбільшої Римокатолицької церкви на цій континенті — Крайової Святині Непорочного Зачаття.

Ширим бажанням тих українців у Вашингтоні, які є зацікавлені у цьому великому зусиллі, щоб наш храм справді засяв дорогоцінним жемчугом в архітектурній короні столиці Америки — столиці, що є дійсно славною своїми численними будівлями та пам'ятниками. Ми збудуємо нашу церкву у Вашингтоні, яка прославлятиме Бога і наповнятиме серце кожного українця святою гордістю, коли гляне на свою рідну, тридільну святиню із трьома золотими банями. Прийшов час, що наші люди матимуть таку церкву у Вашингтоні, яка засвідчить про їхню етнічну окремішність, багату культуру і прекрасний український обряд.

Будова такої святині, такої величної будівлі, вимагає участі українців у З'єднаних Штатах Америки, Канаді, та в інших країнах світу. Наша громада в Вашингтоні замала, щоб сама могла виконати таке велике діло. Не зважаючи на труднощі, захоюючи нашіми митрополитами, єпископами, духовенством та, знаючи силу української духовності і етнічної гордості, ми приступимо до будови великої церкви, розраховуючи на допомогу від братів-сестер українців розсіяних по всьому світі. Звертаючись до Вас ми не тільки просимо, щоб Ви нам допомогли, але й даємо Вам нагоду причинитись до нового пам'ятника в Вашингтоні, що його оглядатимуть не лише українці, але й люди різних віросповідань і переконань при відвіданні столиці Америки.

Вашингтон — місто краси, численних монументів і величких крайових церков

Вашингтон, Д. К., місце вибране на столицю Америки самим Юрієм Вашингтоном, вміло розглядаючи надхненням французьким архітектором П'єр Л'Енфантом став меккою для мільйонів туристів, які тут приїжджають, щоб не тільки побачити як працює уряд З'єднаних Штатів Америки, але й оглянути державні історичні монументи для президентів Вашингтона, Джефферсона, Кеннеді Центр та досвідчені тисячі інших історичних монументів, статуй, пам'ятників, музеїв, бібліотек, кладовищ та визначних об'єктів.

Ця відозва є тим більше доцільна, що у Вашингтоні є понад 20 крайових церков; святинь побудованих фондами різних етнічних та релігійних угруповань цілої країни. Деякі з цих крайових церков є дуже великі і коштовні. Наприклад: Крайова Святина Непорочного Зачаття (Римо-католицька), Вашингтонська Катедра (єпископальна), Вашингтонська Святина Мормонів та Крайова Церква-Пам'ятник Баптистів. Інші менші крайові церкви репрезентують етнічні та релігійні віросповідання, наприклад, греків, німців, росіян, мусульманів, буддистів, індійців і т. п. Чи не промовляє це до нас українців, щоб, крім пам'ятника Тараса Шевченка і семінарії Св. Йосафата, ми також спромоглися на будову визначної церкви-пам'ятника і тим засвідчили своє існування у Вашингтоні.

Час на будову Української Католицької Церкви у столиці Америки вже назрів

Українці католики вже від 1941 року відправляють свої Богослуження у Вашингтоні; початково у винайманих каплицях, а останніми роками у власних скромних каплицях. У 1941 році ми організували українську католицьку парафію Пресв. Родини. Протягом останніх 25-ох років ми перевірили понад 200 площ на будову репрезентативної української церкви. В кінці 1975 року ми закупили імпозантну триакрову площу за 294,114.17 дол., яка мальовничо підіймається над околицею і має гарний вид на крайову святиню Непорочного Зачаття. Ця площа межує зі семінарією св. Йосафата, є інтегрованою частиною Католицького Університету Америки, має досить місця на паркування авт та легкий доступ до двох близько побудованих станцій Вашингтонської підземки.

На цій площі ми українці католики тепер (вересень, 1978 р.) починаємо будову нашої крайової церкви за проектом інженера-архітекта Мирослава Д. Німцева з Вашингтону та архітектурно-інженерських виконавців місцевої фірми архітектів Двейн і Двейн.

Церква буде на 130 стіп висока, в українському сучасному стилі, з трьома золотими банями і матиме 450 сидічих місць. Запрестольна ікона зображуватиме Пресв. Родину — Ісуса, Марію й Йосифа. Над царськими дверима іконостасу буде вміщена дорожча ікона Почаївської Божої Матері, а над входом до великої церкви буде велика мозаїка Хрищення України. Біля церкви у тому самому стилі побудована дзвіниця з п'ятьма дзвонами.

У підвалах церкви буде парафіяльний храмовий центр, який матиме залу на 600 людей, 10 кімнат для навчання релігії та українознавства, бібліотеку, українсько-релігійну крамничку, кафетерію та приміщення на культурно-освітню, товариську і громадську працю.

Кошторис

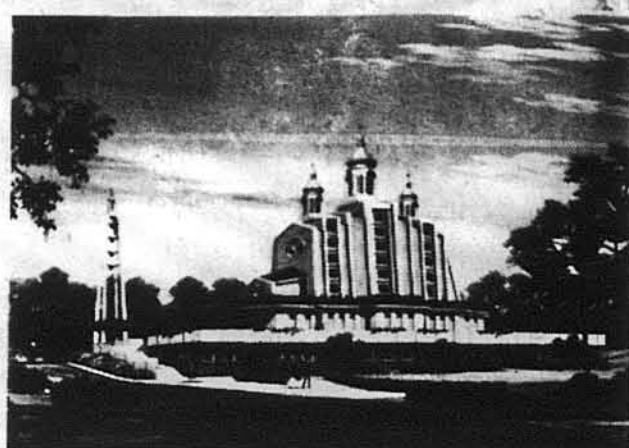
Будова церкви (вищої частини) 1,200,000;
Випосаження — іконостас, вітражі, лавки тощо 135,000;
Будова Парафіяльного Соборного Центру 800,000;
Випосаження — залі, кухні, сцени, віди тощо 125,000;
Дзвіниця і дзвони 70,000;
Архітект 85,000.

Тисячоріччя Християнства в Україні

У 1988 році ми будемо святкувати тисячоріччя Хрищення Русі-України. Це тисяча років від часу коли наш князь Володимир Великий офіційно проголосив Україну християнською державою. Ця історична подія відбулася у Києві 988 року. Християнство прийшло на Україну з Візантії, Царгороду тоді, коли патріарх царгородський був єдиним з апостольським престолом в Римі. Таким чином ми українці прийняли Християнську (католицьку, православну) віру у Візантійсько-українському обряді.

Ми сподіємось, що при Божій допомозі, до часу тих історичних святкувань в 1988 році ми не лише збудуємо нашу церкву-пам'ятник, але також величавий пропам'ятний хрест, скелю-печеру та приходство.

Скеля буде на 40 стіп висока. В її нутрі буде печера для відкритих Богослужень і паломництва в яких кілька тисяч людей зможуть спільно брати участь. Мозаїкова ікона над печерою зображуватиме чудесну появу Пречистої Діви Марії пастирям на горі в Почаєві. З під ікони витрискуватиме „джерело“ води та наповняти басейн призначений на водосвяття.

Проект Українського Католицького Собору Пресвятої Родини у Вашингтоні.

Проект скелі-печери Почаївської Божої Матері та Пропам'ятний Хрест з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні.

димира Великого. Освітлений зісередини хрест своїм масштатом і небуденою красою день і ніч всім нагадуватиме про тисячоріччя християнства українського народу.

З нагоди тисячоріччя святкувань місцевий Відділ „Провидіння“ Українців Католиків ч. 222 також запропонував поставити статую-монумент для свого патрона Слуги Божого Митрополита Андрія Шептицького.

Кошторис

Будова скелі-печери і пропам'ятного хреста 200,000;
Будова парафіяльного приходства 145,000;
Статуя-монумент в честь Сл. Б. Митрополита А. Шептицького 75,000;
Паркувальна площа, дороги, засадження дерев тощо 52,000.

Ці наші плани на тисячоріччя може декому виглядати зашкостю і зашкідливо до виконання. Однак, йдучи за прикладом багатьох інших етнічних груп та віросповідань, яким вдалося збудувати крайові церкви і святині у столиці Америки, ми українці спільними силами напевно зможемо подбати і про свої власні цінності. Ми не занедаємо цієї слушної нагоди, щоб скріпити свою церкву, свій обряд і свою українську спадщину в Америці та вільному світі.

Пам'ятникова грошова кампанія

Ми зробили перший крок щодо вищезгаданих планів, коли 14-го вересня, 1975-го року почали Пам'ятникову Грошову Кампанію у парафії Пресв. Родини у Вашингтоні. Як бачимо в залученому Пам'ятниковому фінансовому звідомленні, ч. 8, наша мала парафія і дуже розкинена (250 родин) відозвалася швидко і робить все, що може. Однак, ми самі не зможемо завершити всіх наших замірів. Ми хочемо потребуємо допомоги. Це нас змушує звернутись до кожної української родини доброї волі в Америці, Канаді та інших країн допомогти нам своїми пожертвами та пам'ятниками.

Вашингтон є не тільки для вашингтонців, кожного року коло 18 мільйонів туристів відвідують це місто, між ними тисячі українців. Ми напевно будемо приємно відвідати свою українську святиню, коли тут прибудете. Чи Ви не причинитесь до її скорий побудови?

Пам'ятники

Ми будемо вдячні навіть і за найменші пожертви. Однак, сподіємось, що наші добродії вибратимуть пам'ятники. Пам'ятники, це специфічні речі, або частини — церкви, скелі-печери, пропам'ятного хреста, монументу для Сл. Б. Митрополита Шептицького, або приходства, які жертводавці вибирають та присвячують у пам'ять своїх дорогих живих чи померлих. Ваша жертва таким чином увіковічнюється-символізує Вашу любов до Бога і Вашої Церкви і також служить як приклад для Ваших дітей, внуків та правнуків.

Добродії можуть вибрати Загальні Пам'ятники (мінімум 300.00 дол.), або Специфічні Пам'ятники (мінімум 1,000.00 дол.) і сплачувати їх як їм буде вигідно. На Вашу просьбу ми Вам вишлемо листу Специфічних Пам'ятників, з яких ви можете вибрати один, що найбільше відповідає Вашим фінансовим спроможностям і Вашим бажанням щодо вибору пам'ятника.

Признання та привілеї

1. Коли пам'ятники вже будуть сплачені, тоді імена добродіїв, їхніх місцевостей і пам'ятників будуть вивірені на металевих табличках та вмонтовані на „Пам'ятниковій Стіні“ храмового центру.

2. Кожна парафія, чи організація, що візьме участь у цій пам'ятниковій кампанії, матиме Збірний Пам'ятник, який міститиме назви і місцевості даних парафій чи організацій.

3. Всі виплачені пам'ятники та пожертви будуть поміщені в окремій Пам'ятниковій Книжці. Копії цієї книжки будуть розіслані всім добродіїв.

4. Пожертви в пам'ять особливих нагод (напр., ювілеїв), або на статую-монумент в честь Сл. Е. Митрополита Шептицького будуть також поміщені в наших українських шоден-

ПРОГРАМА

(Закінчення зі стор. 3)

о. Проф. Юрій Шумовський: „Доісторичне мистецтво в Україні“.
Інж. Анатоль Вовк: „Назвничтво кольорів в українській лексикології“.
Проф. Богдан Чопик: „Метр, ритм і тональність у катретах Лесі Українки“.
Д-р Михайло Кушнір: „Феномен кічу“ (Розгляд із становища антропологічної естетики).

Готель „Амерікана“, 801 Сьома Евесно

12:00 — 1:30 год. по пол.

ПАНЕЛЬ Третього Конгресу СКВУ заходами НТШ і УВАН на тему: Суспільні завдання української науки. Модератор: Проф. Іван Головінський.

Панелісти:

Проф. Богдан Винар, Українське Історичне Товариство.
о. Проф. Іван Гриньох, УКУ.
Проф. Василь Омелченко, УВАН в ЗСА.
Проф. Омелян Прицак, УНІГУ.
Д-р Богдан Стебельський, НТШ в Канаді.
Проф. Микола Чирковський, НТШ в ЗСА.
Проф. Володимир Янів, УВУ.

Український Інститут Америки, 2, Схід 79-та вул.

3:00 — 5:30 год. по пол.

Головна зала 1-го поверху

СЕСІЯ 5-та: Історія.

Голова: д-р Олександр Домбровський.

Доповіді:

Проф. Василь Ленчик: „Проф. Микола Чубатий як історик Церкви“.
Д-р Віктор Шандор: „Історичний розвиток русинів-українців в Угорщині“.
Д-р Олександр Домбровський: „Ранні історичні етапи культурного процесу на землях України“.
Д-р Степан Волянський: „Про генеалогію і геральдику як споріднені науки української історії“.
Проф. Микола Андрусак: „Концепція Мазепинської держави та проблема українсько-білоруського національно-державного розмежування“.
Д-р Роман Верес: „Український павільйон на Світовій виставі в Чикаго“.
Д-р Теодор Мацьків: „У 270-ліття українсько-шведського договору 1708-1708“.

Партер

СЕСІЯ 6-та: Право, Суспільні науки.

Голова: Д-р Марія Кобринська.

Доповіді:

Проф. Богдан Цюцора: „Конституційний устрій та політична соціалізація українців в австрійській державі 1861-1918 рр.“
Проф. Василь Мархус: „Деякі міркування й уточнення до міжнародноправного статуту УРСР“.
Д-р Марія Кобринська: „Право подання митрополитів і єпископів катедр в Українській Церкві до Берестейської Унії“.
Проф. Володимир Трембіцький: „Міжнародне визнання Української Держави 1917-1921 рр.“
Мігр Петро Балей: „Соціально-становий процес як основа для історичного розвитку нації“.
Д-р Володимир Косик: „Політика Франції щодо України, березень 1917 — лютий 1918 рр.“

Округла зала 1-го поверху

СЕСІЯ 7-ма: Агрономія, Географія, Геологія.

Голова: Проф. Іван Олексиниш

Доповіді:

Інж. Михайло Ільків: „Економічні проблеми промислового суспільства“.
Проф. Олександр Архивович: „Зміни в ботанічному складі зернових культур в Росії, СССР і в Україні“.
Проф. Григорій Гагарин: „Національне сховище рослинних ресурсів України“.
Проф. Іван Громик: „Світові ресурси зернових бобових культур та їх цінність для селекційної праці“.
Д-р Петро Оришкевич: „Географічні нариси деяких районів України“.
Проф. Іван Олексиниш: „Вугілля, його походження і розміщення з особливим углядженням України і ЗСА“.

Неділя, 26 листопада 1978

8:00 — 10:00 год. рано: Богослужби в українських церквах

Український Інститут Америки, 2, Схід 79-та вул.

10:00 — 12:00 год. пол.

Головна зала 1-го поверху

СЕСІЯ 8-ма: Релігійна тематика.

Голова: Проф. Василь Ленчик.

Доповіді:

о. Монах проф. Петро Скринковський: „Коментар до пастирського листа львівського єпископа Юрія з нагоди 30-ліття ліквідації Української Католицької Церкви в Західній Україні“.
Проф. Матвій Стахів: „До історії термінів „соборний“ і „православний“ на протязі тисячоліття християнства в Україні-Русі“ (З приводу підготовки відзначення тисячоліття християнства в Україні).
Проф. Василь Ленчик: „Берестейська Унія в світлі сучасної історіографії“.
Проф. Леонід Рудницький: „Значення Шевченкових слів „...а до того я не знаю Бога““.
Д-р Роман Осінчук: „Українська лікарня ім. Митрополита Андрія Шептицького у Львові“.

Округла зала 1-го поверху

СЕСІЯ 9-та: Бібліографія, Етнічні студії.

Голова: Проф. Богдан Романенчук.

Доповіді:

Д-р Олександр Соколинський: „До початків історії розвитку української бібліографії“.
Проф. Богдан Романенчук: „Деякі питання Шевченкової естетики“.
Проф. Дмитро Штогрин: „Участь членів НТШ в міжнародних конференціях і конгресах“.
Проф. Любов Марголіна: „Етнічні конфлікти в сучасному світі“.
Проф. Максим Бойко: „Палеографія української книжкової культури“.

12:00 — 12:15 год. по пол.

Головна зала 1-го поверху

Проф. Іван Головінський, голова Ділового Комітету: „Підсумки і закриття Ювілейного Наукового Конгресу НТШ“.

никах та в Пам'ятниковій Книжці.

5. Божественні Літургії будуть відслужені кожного року у Храм під час Великого Посту за всіх добродіїв живих чи померлих.

На Ваше прохання ми Вам вишлемо безплатно 110-сторінкову книжку про нашу церкву-пам'ятник. Щоб українська спільнота була повністю обізнана з ходом будови будемо публікувати фінансові звіти поступу нашої праці у наших українських часописах. Офіційні посвідки за Ваші пам'ятники і пожертви пришлемо Вам для податкових цілей впрост із нашого па-

рафіяльного бюро: Holy Family Ukrainian Catholic Church, 4817 Blagden Ave. N.W. Washington, D.C. 20011.

Не прогайуйте цієї нагоди, що трапляється раз у житті, щоб зробити тривалий і справді значний вклад у свою релігійну і народну спадщину. Будьте частиною будови храму у Вашингтоні, який буде Вашою гордістю і славою.

о. Стефан І. Шавель, ЧНІ, парох, о. Йосиф Деничук, ЧНІ, директор, адв. Михайло Варис, голова Пам'ятникової кампанії.

ТРЕТІЙ РІЧНИЙ ЗВІТ ПАМ'ЯТНИКОВОЇ ГРОШОВОЇ КАМΠΑНИЇ на будову українського крайового собору у Вашингтоні, Д.К.

Пресове звідомлення ч. 8 (до 17-го вересня, 1978).

	Задекларовано	Одержано готівкою
179 Пам'ятників з парафії Пресв. Родини у Вашингтоні	\$563,449.00	\$170,489.50
44 Менші пожертви з парафії Пресв. Родини у Вашингтоні	7,686.00	7,686.00
41 Пам'ятників від добродіїв з ЗСА	38,118.00	28,346.00
119 Менших пожертв від добродіїв з ЗСА	3,612.50	3,612.50
7 Пам'ятників від добродіїв з Канади	19,118.00	12,918.00
47 Менших пожертв від добродіїв з Канади	1,070.00	1,070.00
1 Менша жертва з Італії	50.00	50.00
1 Менша жертва з Австралії	14.00	14.00
1 Пам'ятник від Українських Отців Редemptористів	51,500.00	41,500.00
1 Пам'ятник з особливих нагод у парафії Пресв. Родини у Вашингтоні	1,000.00	1,000.00
168 Менших пожертв з особливих нагод у парафії у Вашингтоні	3,557.00	3,557.00
6 Менших пожертв з особливих нагод в З'єднаних Штатах Америки	140.00	140.00
3 Пам'ятники на статую-монумент в честь Слуги Божого Митр. Андрія Шептицького з парафії Пресв. Родини у Вашингтоні	4,253.00	3,338.40
3 Менші пожертви на статую-монумент з парафії у Вашингтоні	300.00	300.00
232 Пам'ятники: 389 Менших пожертв (разом)	\$693,915.50	\$274,021.40

ПАМ'ЯТНИКИ ВІД НЕ ПАРАФІАН (До 17-го вересня, 1978 — мінімум \$300.00)

3,000.00 дол. — Йосифіна Саган, Гартфорд, Конн.; по 1,500.00 дол. — П-во Іван Прусак, Роановк, Вір., (сума) Михайло Демчук, Вінніпег, Манітоба;
по 1,000.00 дол. — о. Іван Червонський, Сентралія, Па., Роман Левицький, Трентон, Н. Дж., Анна Гуді, Дженет, Па., Анна Віхристі, Вінніпег, Манітоба, Марко і Маргарета Кани, Вашингтон, Д.К., Іван, Марія і Ольга Скорашкі, Ричмонд, Вір.;
600.00 дол. — Софія Боднар Томашкевич, Боффало, Н.Й.;
500.00 дол. — Василь Беднарський, Вест Істон, Па.;
400.00 дол. — (сума) Іван Голяк, Філадельфія, Па.;
315.00 дол. — (сума) Іван І. Третак, Філадельфія, Па.;
по 300.00 дол. — П-во Ігор Руденський, Парма, Огайо; С. та Л. Г., Голіуд, Флоріда, Лев І. Блонарович, Ричмонд, Вір., Надя Г. Спенс, Чесапік, Вір., Іван і Анна Соробей, Ричмонд, Вір.

МЕНШІ ПОЖЕРТВИ (понад \$300.00)

245.00 дол. — (сума) Юрій і Оксана Мельникович, Оверланд, Кенз
205.00 дол. — Павло і Єлисавета Гаврилюк, Ричланд, Вашингтон.
200.00 дол. — П-во Михайло Олійник, Йоркстон, Саскачеван.
138.00 дол. — Василь і Марта Андріюки, Даріен, Конн.
110.00 дол. — Розалія Пернардовська, Торонто, Онтаріо.
105.00 дол. — П-во Володимир Сосонко, Александрія, Вір.
по 100.00 дол. — П-во Михайло Суперата, Терівіл, Конн., Іван Деркач, Рочестер, Н.Й., о. Василь Кондуський, Клівленд, Огайо, Михайло Мельникович, Тускон, Арізона, Катерина Черемис, Філадельфія, Па., о. митрат Стефан Тиханський, Нортгемптон, Па., Магдаліна О'Меллі, Філадельфія, Па., Текля Андрушків, Ешланд, Вір.
80.00 дол. — (сума) Зоя Масловська, Берн, Н.Й.
по 50.00 дол. — Ольга Слабик, Лакавана, Н.Й., Ева Варанецька, Нантіков, Па., Фель Гаврилюк, Грейт Фолс, Манітоба, Олександр М. Нагорняк, Чикаго, Ілл., Олександр Келринський, Джерзі Сіті, Н.Дж.;
45.00 дол. — Володимир і Катерина Михальчинин, Вінніпег, Манітоба;
40.00 дол. — Євген і Варвара Бейлі, Вінніпег, Манітоба;
35.00 дол. — Йосиф і Олеса Кокошка, Фолл Ривер, Масс.;
30.00 дол. — (сума) Данило Смерка, Порт В'ю, Па.;
26.00 дол. — Йосиф М. Салак, Ст. Клер, Па.;
по 25.00 дол. — Ілько Гомзак, Чикаго, Ілл., П-во Мерлін Ф. Рід, Твін Фолс, Айдаго, Маріан Корміло, Ірвінгтон, Н.Дж., Пані Рей Девні, Норт Філд, Мінн., П-во Франко І. Дрибала, Галія, Флоріда, Марія Громик, Чикаго, Ілл.;
по 20.00 дол. — Альонізі Шеллі, Нью Рочестер, Н.Й., Пані Чарлс Г. Ланс, Бейсайд, Н.Й., П-во Михайло Ісидорський, Вінніпег, Манітоба, Д-р Ярослав Восвідка, Енгелвуд Кліффс, Н.Дж., П-во Йосиф Сантіло, Тотова Воро, Н.Дж., Юрій Ілюф, Роановк, Вір., Ліла Длугош, Торонто, Онтаріо;
15.00 дол. — (сума) Катря Василькевич, Герміні, Па.;
по 10.00 дол. — Мирон Маланюк, Чикаго, Ілл., П-во Н.Н., Вінніпег, Манітоба, Тамара Крижанівська, Клівленд, Огайо, о. Мирон Кузьмовський, Мононгагелла, Па., П-во Роберт Скопек, Корол Спрінгс, Флоріда, Інна Гришко, Еджвотер, Кол., о. Роман Големба, Обвурн, Н.Й.;
по 5.00 дол. — Чарлс Д. Горман, Рідж, Мд., Орест Галія, Чикаго, Ілл., Рональд Бран, Чикаго, Ілл., Володимир і Віра Фіянчок, Александрія, Вір., Денніс Доротак, Чикаго, Ілл.

У пам'ять покійної Евдокії Зенчук, Ірвінгтон, Н.Дж.

50.00 дол. — Марія і Юрій Торбич, 25.00 дол. — Марія і Микола Кушнір, 20.00 дол. — Василь і Ольга Дідох, 10.00 дол. — Кенді Таві Стор.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦ ІНТЕНСИВНОЇ ЗБІРКИ НА ІІ СКВУ!

До авторів статей і дописів

Звертаємо до шановних авторів статей і дописів, щоб їхні матеріали, по можливості, були написані на машинці і щоб поміж рядками цього машинопису, есентуально рукопису, був подвійний відступ. Редакція приймає тільки оригінальні матеріали.

Дописи про відзначення національних річниць, пов'язаних із специфічною датою, таких як: 22-го січня, Листопадові дні, Крутянські імпери, безневні Шевченківські свята, різдвяні чи великодні та інші імпери — присилати не пізніше, як 10 днів після влаштування даних імпери.

Редакція: Колерія „Свободи“

Український Конгресовий Комітет Америки
Відділ у Філадельфії, Па.

А П Е Л Ю Є

до всього Патріотичного Українського Громадянства
Філадельфії і Околиці

ВЗЯТИ УЧАСТЬ

У ДНІ ЖАЛОБИ ДЛЯ
ВІДЗНАЧЕННЯ
ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
в 1932-1933 РР.

що відбудеться

в неділю, 22-го жовтня 1978 року
в Осередку Української Православної
Церкви в Бавнд Бруку, Н. Дж.
Автобус з Філадельфії до Бавнд Бруку відбудеться з-під
домівки „ТРИЗУБА“ того ж дня, вранці.
Участь зголошувати в Канцелярії Відділу УККА.

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ КЕНІ

Найробі, Кенія. — У вівторок, 10-го жовтня ц. р., Даніел Арап Мої став новим президентом Кенії. Його проголошено головою держави без загальних виборів тому, що він був єдиним кандидатом однієї політичної партії в Кенії п. н. Національний Союз Африканців Кенії.

Теперішній президент походить з родини пастуха та за професією педагог, був одинадцять років віцепрезидентом, а після смерті першого та досі єдиного президента Кенії Джомо Кеньята, яка сталася 22-го серпня ц. р., виконував обов'язки президента. Кенія, колишня колонія Британії, стала самостійною і незалежною державою в 1963 році.

КОСТЮМОВИЙ БАЛЬ (HALLOWEEN DANCE)

у Православному Центрі св. Михайла
247 Maple Avenue, UNIONDALE, L.I., N.Y.

Субота, 28 жовтня 1978 р., год. 9-та веч.

Грає відома оркестра Johnny Gay

Буфет та несподіванки. Перша нагорода за костюм.

Вхід \$10.00 — студенти \$5.00.

Костюми неконечно. Тел. (516) 593-3089

64-ий Відділ США в Нью Йорку

запрошує Членок та Громадянство на

Д О П О В І Д Ь

ГОЛОВИ США

ІВАННИ РОЖАНКОВСЬКОЇ

„З поїздки по Європі“

яка відбудеться

в суботу, 21 жовтня 1978 р., о год. 5:30 по пол.

в домі США, 108 Друга Авеню, Нью Йорк

До уваги Вашингтону, Балтімор і околиці!

КОНЦЕРТ

АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ
ШКОЛИ КОБЗАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА
в НЬО ЙОРКУ

під кер. о. С. КІНДЗЕРЯВГО-ПАСТУХОВА

з відомою молодіжною солісткою

Лярісою Магун-Гурин

відбудеться

в суботу, 21 жовтня 1978 р., о год. 5 по пол.

в залі Paint Branch High School

14121 Old Columbia Rd., Silver Spring (White Oak), Md.

Перед концертом

Кобзарська Виставка

Увага! БОФФАЛО і ОКОЛИЦІ! Увага!

Українське Товариство ім. О. Довбуша
в Боффало, Н. Й.

владштує

КОНЦЕРТ

З ВЕЧЕРНИЦЯМИ

який відбудеться

в суботу, 28 жовтня 1978 р., о год. 7-й веч.

в Українському Домі „Дніпро“

562 Джессі вул., Боффало, Н. Й.

В КОНЦЕРТІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:

- Гуцульський славний танцювальний ансамбль „ЧЕРЕМОШ“, під кер. п. Д. СОРОХАНЮКА з Філадельфії, Па.
- ГУЦУЛЬСЬКА ОРІГІНАЛЬНА ОРКЕСТРА під кер. п. М. КРАВЧУКА з Гамільтону, Онтаріо, Канада.
- ГУЦУЛЬСЬКА ОРІГІНАЛЬНА ОРКЕСТРА під кер. п. Д. СОРОХАНЮКА з Філадельфії, Па.

Смачний та добрий буфет під зарядом газдинь.

Вступаєте

в члени

УНСоюзу!

Головна Управа Об'єднання Прихильників
Української Народної Республіки в США

повідомляє

всіх своїх Членів та все Українське Громадянство, що

в неділю, 22-го жовтня 1978 р. в Українському Пантеоні —
Церкві-Пам'ятнику св. Андрія Первозванного
в Бавнд Бруку, Н. Дж.

відбудуться

**ЖАЛОБНІ ВІДЗНАЧЕННЯ
і вшанування пам'яті 7-ми мільйонів
ЖЕРТВ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ
в УКРАЇНІ**

Урочистості розпочнуться о 9:30 год. ранку в Церкві-Пам'ятнику — Святою Літургією, яку відправить Блаженніший Митрополит-Владика МСТИСЛАВ в послуженні довколишнього Духовенства.

Запрошується всіх Членів і Симпатиків Товариства Прихильників УНР, та все Українське Громадянство взяти якнайчисленнішу участь у Жалобній Відправі і Маніфестації для вшанування пам'яті Жертв Великого Голоду в Україні, які по вині московсько-комуністичного наїзника були замордовані в 1932-1933 рр.

Г. У. ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА СВІЖУ МОГИЛУ
НЕЗАБУТНОГО ПРИЯТЕЛЯ

СВ. П. ДИР. ПЕТРА ПОСТОЛЮКА

НА ПОТРЕБИ ВИДАВНИЦТВА

„ЧЕРВОНА КАЛИНА“,
Засновником і Керівником якого він був
до останнього дня свого плодотворного
життя.
50.00 ДОЛЯРІВ СКЛАДАЮТЬ
ФЕРЕНЦЕВЕЧІ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Дорогого і Незабутнього
МУЖА і БАТЬКА

бл. п.

МИРОСЛАВА СТАХОВА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Покрови в Бриджпорті, Конн.

в суботу, 21 жовтня 1978 р., о год. 8:30 ранку

Просимо згадати Покійного у своїх молитвах

ДАРІЯ — дружина
ЮРІЯ і МИРОН — сини

У ПОВЕНІ ЮВІЛЕЙ

(Закінчення на стор. 2)

рики п'ять балів преси у Філадельфії. Під товаришеским аспектом вони були на високому рівні і учасники їх давали їм дуже прихильну оцінку. Та головна їхня вага в цих молодих кандидатах, учасниках конкурсів. Із цих, разом узятих 100 кандидаток і вибраних, а разом з товаришами на балі, 200 молодих сил, можна сьогодні вибрати щонайменше третину і створити з них секції при Союзі Українських Журналістів Америки, заопікуватися ними, влаштувати журналистичні курси, конкурси і т. п., словом дати їм журналистичний вишкіл. Редакції й адміністрації українських газет і журналів повинні тут у власному інтересі допомогти факхово і фінансово; творити доріст преси, замість плакати над її упадком.

З цього погляду Шостий бал преси, який відбудеться цього року незабаром, бо вже 4-го листопада у Філадельфії є, в повені наших ювілейних і товаришеских імпери, чи не найбільше гідний уваги української свідомої громади.

КОНЦЕРТ ГАННИ КОЛЕСНИК

Ірвінгтон, Н. Дж. — В неділю, 22-го жовтня ц. р. о год. 4-й по полудні тут в Українському Народному Домі при 140 Проспект сьєно відбудеться концерт Ганни Колесник, меццо-сопрано, кол. солістки Київської опери. При фортепіані Галини Клим. Передпродаж квитків у крамницях: „Дніпро“, „Говерля“, „Базар“.

У глибокому жалю, повідомляємо, що в п'ятницю, 15-го вересня 1978 року, померла в Україні в місті Бережанах, проживши 82 роки трудовитого і повного посвяти життя

**бл. п. ЕЛИСАВЕТА
ГУРКО-ВИСЛОЦЬКА**

ПОХОРОН Покійної відбудеться дня 18-го вересня ц. р. на цвинтарі в Мужиліві, де поховано її при могалі свого чоловіка о. протоєрея Романа Гурка.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

В безмежному жалі:

син — БОГДАН ГУРКО, Луїсїлл,

Кентакі

син — ТАРАС в Бережанах в Україні

дочка — ОЛЬГА в Бережанах в Україні

синови:

МАРТА

СОФІЯ

внуки:

ХРИСТИНА

ЗЕНОВІЙ

ОРЕСТ

ЛЕСЯ

ЛІДІЯ

РОМАН

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 7-го жовтня 1978 року померла, несподівано, в Чикаго, Ілл., на 53-му році життя

бл. п.

ІРЕНА (ТУРИН) БАНАХ

родом із Тернопільщини (Зах. Україна),

залишивши горем прижитих:

чоловіка ОМЕЛЯНА БАНАХА

і сина ОРЕСТА з дружиною ДЕБІ

(у Чикаго)

брата ТЕОФАНА і матір СТЕФАНІЮ

(на Рідних Землях)

та дальша Родина (в Торонті, Канада)

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 13-го жовтня 1978 року, несподівано, відійшла від нас у Вічність, наша Дорога МАМА, БАБУНЯ і ТЕЩА

бл. п.

ВАСИЛИНА ВЕРЕМЧУК

на 82-му році життя, народжена на Волині, Україна.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться:

ПАРАСТАС — в неділю, 15-го жовтня 1978 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні DiPardo, 75 Harris Avenue, Woonsocket, R.I.

ПОХОРОН — в понеділок, 16-го жовтня 1978 р., о год. 9-й ранку з української православної церкви св. Михайла у Вунсакет на український православний цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

сини:

д-р ЄСІМ ВЕРЕМЧУК з родиною у Вунсакет

д-р АРКАДІЙ ВЕРЕМЧУК, Київ, Україна

дочка — НІНА КОРОПЕЙ з родиною, Лінолі, Р. Ай.

невістка — ІВАННА ВЕРЕМЧУК з родиною у Гартфорді

та ближчі і дальша Родина в Україні

ПРОГРАМА ДНЯ ЖАЛОБИ

для вшанування

**ЖЕРТВ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
1932-33 РР.**

що відбудеться

в неділю, 22-го жовтня 1978 року

в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Год. 9:30 — АРХІСРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.

Год. 11:00 — Збірка Організацій Молоді та почотів з прапорами з Церкви-Пам'ятника.

Год. 12:30 — Похід з церкви до Хреста-Пам'ятника, СОБОРНА ПАНАХИДА перед Хрестом-Пам'ятником.

II

Год. I-ша — Відкриття Маніфестації — Голова Всегромадського Комітету. Відчитання Проклямаші Губернатора стейту Нью Джерзі, Достойного Брендена Бирна з проголошенням 22-го жовтня ДНЕМ ЖАЛОБИ у стейті Нью Джерзі.

Слово — Ред. ВОЛОДИМИР БІЛЯЇВ.

Хор — під диригентурою проф. ВАСИЛЯ ЗАВІТНЕВИЧА.

Слово — Ген. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО.

Рецитація — ІВАННА КОНОНІВ.

Хор — під диригентурою проф. ВАСИЛЯ ЗАВІТНЕВИЧА.

Не пора...

III

День Жалоби буде попереджений

ГОЛОДІВКОЮ

під будинком Об'єднаних Націй у Нью Йорку

в четвер-п'ятницю-суботу, 19-20-21-го жовтня ц. р.

ЗАКЛИКАЄМО ДО ЯКНАЙЧИСЛЕННІШОЇ УЧАСТІ В ГОЛОДІВЦІ!

Зголошуватися до участі в голодівці та за ближчими інформаціями до п-ні Дарії Степаняк, тел.: (212) 846-8359.

В справі пропагандних жетонів, голоситися до п-ні Марії Нестерчук, тел.: (212) 932-2130 або безпосередньо до Канцелярії УККА, 203 Друга Авен., Нью Йорк, Н. Й. 10003, тел.: (212) 224-6840, 6841; в Нью Джерзі до п. Константина Степового, тел.: (201) 375-0878.

В справі доїзду автобусом з Нью Йорку до Бавнд Бруку зголошуватися до д-ра Миколи Шпитка, тел.: (212) 847-4357.

Автобуси з Ньюарку на Бавнд Брук відходять о год. 10-й ранку з-під укр. кат. церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд Авеню.

З Нью Йорку — год. 9:30 ранку з-під Українського Народного Дому.

**ВСЕГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ВШАНУВАННЯ
ЖЕРТВ ГОЛОДУ 1932-33**

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редактор О. Твардовський

УСПІШНІ ВИСТУПИ ДРУЖИН УАСТ „Львів“ КЛІВЛЕНД

„На своїй площі своя правда й своя сила“ — під таким „мottom“ дружина копаного м'яча УАСТ „Львів“, започаткувала свій новий сезон 1978/79 в місцевій „Лейк Ірі Сакер Ліг“. Дня 17-го вересня ц. р., перша дружина відбула лігову зустріч на власній площі, при 6810 Бродв'ю Роуд в Пармі, Огайо з клубом Джермен Сентрал Кікерс з яким українські спортсмени перемогли — виліт 3:1. Ведення 1:0 для „Львова“, здобув Сантос у першій половині. В другій половині після сповільнення темпів господарів німці вирівняли виліт 1:1, в дальнішому ході гри „Львів'яни“ перейняли ініціативу у висліді чого Вільямс і Гейбл стріляли даліш два переможні голи. „Львів'яни“ постійно загрожували „бамбардували“ ворота німців, але завдяки знаменитому воротареві гості зуміли втримати цей виліт. З огляду на це, що перед нашою дружиною є даліш сильні противники, було б доцільно підкріпити ще хоч б одним добрим стрільцем ліній нападу та одним оборонним змагуним, бо як показалося в цій зустрічі оборона „Львова“ хвилями не була різкою і цим створювала небезпечні ситуації нашому воротареві. Провідником і тренером дружини є інж. Андрій Шепарович.

„Львів“ II — Джермен Сентрал Кікерс II — 1:1

Милою несподіванкою для членів і симпатиків УАСТ „Львів“ були змагання на цій же площі надійної резерви нашої першої дружини, що закінчилися ремісовим вилідом 1:1. Ця дружина виступає під проводом свого тренера, що грає в дружині Ігоря Жиги, який стрілив ремісового гола. Склад тієї дружини повний український, а пересічний вік змагунів 17 років, що вказує на правильний підхід Проводу ланки Т-ва, який старється зберегти українське обличчя дружин „Львова“ за, що належить похвала і признание. У складі дружини виступають: Д. Міштал, Т. Вірста, Ю. Норка, Ф. Рур, І. Данко, З. Фаріон, П. Юзєнін, Н. Дубик, П. Дрозд, С. Губач, Т. Якіма та Ігор Жига. Допоміжним тренером є Сабастіан Сантос. На жаль глядачів мало.

Вл. Кор.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ В КЛІВЛЕНДІ

Дня 16-го вересня ц. р., в Клівленді відбулося легкоатлетичні змагання, що їх організувала спортова ланка місцевого Пласту. Заповіджена участь більшості кількості учасників з інших міст виявилася порожньою об'єкцією: торонський СУМ відправ свій приїзд тринадцять годин перед змаганнями, а тамошні пластуни на одну годину перед стартами... В загальному із зголошених 26-ох змагунів з-поза Клівленду, появилася на старт три — два з Детройту і один з Торонто. Очевидно, в таких обставинах годі думати про розвиток тієї діяльності спорту. Наші змагуни, що виступають щонайменше один раз в тиждні в шкільних змаганнях — мають чомусь іншу мірку для тієї справи в українському спортовому світі й впровадженні одної імпресії в році. Не диво, що осягнення вишого рівня йде черепашним темпом. Треба собі врешті усвідомити, що без міжклубових змагань, без першостів СУМА й Пласту та СУАСТ-ів, та без спеціальних імпрес, що стимулювали б „верхівку“ до солідного тренінгу впродовж цілого року, які притягали б все нові групи змагунів-початківців, будемо й далі презентувати середняків і змагунів нижчого рівня. Буйняк, Чамбул, Андрушин, Вітрак і Гнип вийшли вправді з рядів змагунів, що ставили перші кроки в першостях УСПАК, але гордіться тим, що їхні осяги міжнародної класи в якійсь мірі є нашою заслугою — не можемо. Вони прямо поставилися до своїх цілей й завдань поважніше від інших і цим доказали, що без систематичної праці та самопосвяти і відкладення багатьох „благ“ щоденного життя, не можна й мріяти про вислід у вищій класі. Молоді змагуни з амбіцією, — але без солідного підходу до шлої справи, забувають, що в спорті чудес немає та, що замало бути молодим і талановитим. Без плянності праці над собою, залишається такими і більших осягів не здобудуть.

Повертаячись до звітових змагань, треба відмітити, що вони виявили вищий рівень місцевих легкоатлетів, які головню в бігових конкурсах задикували нас вислідами, що ставили в тінь навіть останні на першостях УСПАК. Як завжди порадувала нас Люба Завальська, що виступила до цих змагань добре підготована і в добрій формі. Не можемо собі уявити тієї легкоатлетки в змагу інакше, як лідера в даній конкуренції. На минулих першостях УСПАК Люба вирівняла рекорд 100 м., — цим разом знову повторила свій осяг і в додатку в бігу на 200 м., перемогла з новим еміграційним рекордом. До більшого успіху шлої імпреси належить зарахувати теж осяг 15-річної Лесі Данило в бігах 400 м., і зокрема на 800 метрів, на якій вона побила рекорд чемпіонки Торонто на шліх 23 сек. Андрій Городиский, як завжди, виказав добру форму й високий осяг. Обороняючи свій титул „еміграційного“ чемпіона переміг в бігу на 400 м.

На першому місці треба поставити Михайла Сливку, що є взором солідарності й ентузіазму. Він єдиний з усіх відомих мені змагунів переводить систематично, пляновий тренінг. Біги в терені, інтервального тренінг, спринт, вправи на скріпленнях кондіції — це все в його програмі. Постійна участь в загально-американських змаганнях дає йому досвід і довіряє до власних (великих) можливостей. У Торонті був першуним в бігах на 400 і 800 метрів, в Клівленді виказав свою вищість над чемпіоном УСПАК Базюком, пермагаючи в бігу на 100 м. — 11.2 сек., 200 м. — 23.5 сек., та 400 м. — 51.1. Організатори змагань поставилися до своїх завдань досить поважно, винаймали репрезентативний стадіон з доброю біжнею. Придбано чаші-медалі за три перші місця в індивідуальних конкурсах та чашу для дружинового першуну. Чашу уундували п-во Ірина і Лев Дубас, присвячуючи її пам'яті приятеля спорту і активного змагуна в легкоатлетичні, теніс і лештартстві сл.п-д-ра М.Орловському. Чаша переїждна. Після змагань господарі гостили змагунів і гостей перекускою та відбулася забава при звуках професійної оркестри. Учасники тієї спортової імпреси повертались додому з вдволеніям.

Степан Маланчук

Організаційні й громадські...

(Закінчення зі стор. 1)

1977 році, але в біжучому році дещо відстає від попередніх років. Наприклад, аж 11 Відділів не дали досі ані одного члена, що є дуже невідрадимим явищем. Досі зорганізовано 2236 членів на загальну суму забезпечення 5 500 000 доларів; загальне майно УНС зросло до 42 520 000, помешкання в Українській Будівлі всі винаймені; Борго-ві зобов'язання становлять тепер суму 6 200 000 доларів; Союзяка просперує добре; щоденник „Свобода“ і „Український Тиждень“ виявляються регулярні під керівництвом редакційної колегії; йдуть старання, щоб Трибуна УНС появилася регулярною.

Головний Організатор поінформував також про деталі визначеної Екзекутивним Комітетом грошевої винагороди для найкращих організаторів в сумі 500, 300, 150 і 50 доларів, про план Організаційної Комісії обраної Головним Урядом УНС на своїй нараді у вересні ц. р. та поділився своїми власними спостереженнями з останньої поїздки в терен, а також про дуже вдалу імпресу у Вашингтоні в обороні нескорених борців в Україні і політичних в'язнів. Він просив присутніх посилити організаційну кампанію УНС, під-

держувати „Свободу“ та порушити багато інших справ. Інформаційна доповідь Василя Оріховського викликала загальне зацікавлення у приватних і виміну думок. Слово забирали: д-р М. Шпінто, д-р О. Соколичин, інж. М. Шпонтак, А. Копилянський, який закликав, щоб УНС дав про піднесення пресстижу установи серед громади, Іван Пригода, рад. Б. Ластовський, Марія Кульчицька та інші.

Пані М. Душин, заступниця головної передниці, рекомендувала поширити організаційну кампанію на друге, третє, а може й четверте покоління, знаходиться шляхи до молоді і до молодих родин, діючи в дусі гасла братських союзів, яке в цьому році звучить: „Братерство — це родина справа“. В кінці зборів присутній на залі ред. Володимир Левенеч поінформував секретарів про теперішній спосіб видавання газети і про намагання редакційної колегії поліпшити її зміст.

Розмови і обмін думками про союзові і громадські справи продовжувались ще після формального закриття Зборів при перекусці, якою частувала присутніх Управа Округу.

Відділ УККА у Філадельфії...

(Закінчення зі стор. 1)

— У неділю, 5-го листопада ц. р., відбулися Уро-чиста Конференція у 40-річчя виступу полк. Євгена Коновальця. Управа Відділу доглянула, щоб у цю неділю не було інших імпрес і запросила найвідоміших наших доповідачів. Редактор Ігнат Білинський доповідав про „Конвалюля як державника“, ред. Ярослав Гайвас про „Конвалюля, як військового й політичного провідника“, а ред. Володимир Душин про „Конвалюля в міжнародно-політичних відносинах і його побут в Америці“. Крім того в програмі — мистецька частина. Управа Відділу УККА вірять, що зала „Трибуна“, о год. 3:30 по полудні ви-повниться шестер українським громадянством і молоддю.

— Цьогорічне відзначення Листопадового Чину відбувається заходами Відділу УККА в неділю, 19-го листопада ц. р. о год. 4-й по полудні в аудиторії Середньої Школи для Дівчат у вже давніше нами практикований спосіб. Після короткого святого слова о. проф. Михайла Пірога відбудеться концерт українського хору „Гомін“ з Великої Британії, під мистецьким керівництвом соліста Володимира Луцева. Управа Відділу вірять, що українське громадянство ширше й сердечніше прийме гостей з Англії, які саме обходять 30-річчя своєї праці на полі розвитку української культури.

— Уже тепер інформовано українське громадянство Філадельфії та околиці,

що Свято Державної Само-стійності й Соборності України відзначатимуть у неділю, 20-го січня 1979 року, великим бенкетом і балом з участю високих Дистинкцій Українських Церков, які культурного та політичного життя і зокрема українського православно-го руху.

Голова Комісії Українського Народного Фонду Володимир Позванков поінформував, що підготував збірку Українського Народного Фонду проходить звичайним порядком, хоча детерпер наголошувало збір-ку фондів на потреби СКВУ. У кожному випадку багатогранна діяльність Централі УККА, яка м. і. фінансує 45 відсотків бюджету СКВУ, вимагає фінансових засобів, що їх може дати тільки українське громадянство.

На засіданні, що ним проводив голова Відділу проф. д-р П. Стерчо, а секретарем Мирон Баранецкий, взяли участь майже всі члени Управи й майже всі дискутували над справами на порядку нарад. Референт суспільної опіки Петро Генгалю, звернув увагу на те, що всебішче є українських громадян, які потребують їх потребуватимуть соціальної допомоги, не зважаючи на благородне діло Української Католіч-ської Митрополії, яка вже шість років несе велику мешканцеву допомогу своїми двома модерними й локсусовими домами „Вознесіння“. У цій діяльній діяльності Відділу УККА стоїть у дуже тісному контакті з ЗУАДК-ом та Суспільною Опікою при ЗУАДК.

Шостий Баль...

(Закінчення зі стор. 1)

шій дохід, чистий прихід якого призначений на українські журналістичні видання СФУЖО і СУЖА та стипендії українським студентам журналістики. Мгр Квітка Семанишин повідомила, що вже прийшло дев'ять зголошених репрезентанток преси. Було б дуже побажанням, щоб редакції преси і журналі не зволікали до останнього дня, а по змозі якнайшорше до 16-го жовтня, а найпізніше перед 20-м жовтня надіслали вповнення запитань із заповнення імен репрезентанток та фотографіями на адресу: Miss Kvitka Semanyshyn, 489 Richmond Ave., Marplewood, N. J., 07040; Tel. (201) 762-3154.

Діловий Комітет Балю Української Преси, що його цього року очолює п-і Христия Кульчицька, розіслав уже запрошення на знані адреси. Хто, однак, із-за

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2)

Ми вже згадували, що автор подав докладно про мотиви поезії Б. Лепкого (на понад 40 сторінках). Про стиль поетичних писань поета говорить автор тільки на чотирьох сторінках. Галасемо, що замало. Треба б докладніше ошити мистецькі засоби поета. Автор сказав загально, що „картинність, настрої та почування поет висказує з допомогою версифікаційних засобів, як порівняння, метафора, метонімія тощо“. Читач бажав би почути про естетичну аналізу кількох поезій в такому виді, як це зробив Яр Славутин із найкращою поезією Б. Лепкого, зі славними „Журавлями“. К. Біла написав, що автор планує написати ще одну працю про Б. Лепкого — читачі чекають на неї.

Дуже добре написаний розділ про наукову працю Б. Лепкого, про його історію літератури українського й польського мовами та про його монографічні праці про наших письменників.

Цікаві вісті про рід Лепких, родоначальником якого був львівський золотар мистець Яків Лепкий (1530-1586). Один його син Юрій вимандрував до Німеччини, де ця родина завалася вже Лепке. Другий син залишився на рідній землі і від цього Миколи пішов численний рід аж до Богдана — поета.

В книзі аж три бібліографії, авторами яких є: Євген Юлій Пеленський, Зенон Кузеля і Василь Лев. Перша має 28 сторінок, друга — 10, а третя — 33. Ці бібліографії свідчать про те, яку велику працю виконав Б. Лепкий, скільки він написав впродовж свого життя!

Показники імен, місцевин і предметів займає 17 сторінок. При моїм імені ствердив я, що на сторінках 133 і 167 немає нічого, а зате не подані 318, 319 і 358 сторінки, на яких згадано мої праці про Лепкого. В бібліографії не згадані мої статті про Лепкого: 1. Рецензія на повість „Зірка“, Львів, 1929, „Літопис Червоної Калини“,

1929, ч. 3, ст. 20; 2. „Він був поетом і в щоденно-му житті“, „Свобода“, 1950, з 21-го липня; 3. „Мазепа“ Б. Лепкого“, „Свобода“, 1955, з 28 червня.

О. д-р М. І. Любачівський. ВІРУЮВ ЄДИНОГО БОГА. Проповіді і розважання. Українське Видавництво „Добра Книжка“. Торонто, 1978, ст. 344. Обкладинка М. Левицького. До друку приготував Яр. Чумак.

Ця книжка складається з таких частин: Про віру говориться у п'ятих уступах (ст 5-23), про Х. II артикули Символа віри — подано на сторінках від 24-ої до 303-ої. В третій частині надруковано сім проповідей про Пресвяту Евхаристію та три „принципальні проповіді“ (про поклоніння, про піст і про закінчення шкільного року).

Автор дякує Стемфордському епископові за те, що заохотив і допоміг йому видати цю книжку, яка дуже потрібна і для батьків і для їхніх дітей учнів, бо в деяких парафіяльних школах навчають релігії по-англійському. Батьки могли б читати цю книжку разом із дітьми і таким способом почати їх релігій і української мови, бо ця книжка написана гарною українською мовою.

Батьки мають нагоду підтримати віру в своїх дітей, читаючи з ними такі уступи, як „Хто є Бог?“, „Всесвіт і природний закон доказують існування Бога“ та інші частини цієї книжки.

Автор стверджує, що тепер „є багато таких людей“, що готові змінити свою віру, чи релігію за добре подружжя, за краще становище, чи за підвищення платні! — та Христос учив, що „ми повинні ставити нашу віру й правди Божі понад усе, навіть понад наше життя“.

Любачівський, Bishop's Chancery, 161 Glenbrook Road, Stamford, Conn. 06902. \$7.50.

НІМЕЦЬКА ПОЛІТИКА

(Закінчення зі стор. 2)

тернативи щодо політики „відпущення“ з Москвою. А господарчо-торговельні зносини з країнами Сходу все мінімізують, не даючи німецькій фірмі взяти на себе мільярдів зобов'язання супроти господарства ССРСР. Отже, політика постачання Сходу різни-ми матеріялами, які сприяють розвитку такої і до безпечного потуження мілітарного потенціалу комуністичного блоку, безупинно продовжується.

Проте, як зайшла б якась кардинальна зміна в зовнішній політиці Західної Німеччини, якби (помінаючи вибори у Гессені і Баварії, які безпосереднього впливу у цьому відношенні мати не можуть) на зміну ліберально-соціалістичного уряду у федеральних масштабах прийшов уряд християнської демократії? Перевагає думка, що міг би змінитися тільки „стиль“, а не суть східної політики. Навіть завітний антикомуніст Штраус (який, до речі, бачився з Брежнєвим під час його останнього перебування в Німеччині) заявляє, що, мовляв, вони (себто християнські демократи)

теж потраплять весті політику добрих відносин: з ССРСР.

В цих обставинах ані від соціалістів з лібералами, ані від християнських демократів — якби вони прийшли до влади в Німеччині — не можна сподіватися якоїсь рішучої політичній супроти ССРСР: Німеччина продовжуватимуть і далі шукати прибутків зі своїх трансакцій з країнами Сходу, а німецькі уряди далі сподіватимуться, що такі властивості знайти якесь „модус вівенді“ з Москвою.

Про поневолені народи в ССРСР нічого не говориться, бож це дратує Москву. Слово Україна ледве чи з'являється на сторінках німецької преси або у виступах німецьких політиків — до якої партії вони не належали б. Найбільше — час від часу щось промовчав про людські права „в шлому світі“, але й то дуже обережно, далеко в меншій мірі, ніж, наприклад, у ЗСА. Західний світ, а спеціально Німеччина, за-колює себе ілюзіями можливості домовлення з Москвою...

**ВІДІЙШЛИ
ВІД НАС**

АЛЕКСАНДРА ШКАМБАРА - ДУРАНИ, членкиня УНС Відд. 563 в Едмонтоні, Альберта, померла 18 липня 1978 на 38 році життя. Нар. 1943 р. в Збороні, Тернопіль, Україна; членкиня УНС стала в 1966 р. Залишила у спадку сина Марка, батька Василя і маму Стефанію. Похорон відбувся 21 липня 1978 на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні, Альберта, Канада.

Вічна Память! Секретар

ПОСІФ РАК, член УНС Відд. 173 у Віллінгтоні, Дел., помер 14 липня 1978 на 67 році життя. Нар. 1910 р. в с. Ярославич, пов. Зборів, Україна; членкиня УНС стала 1967 р. Залишила у спадку приятеля у Віллінгтоні і жінку та родину в Україні. Похорон відбувся 18 липня 1978 р. на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні, Дел.

Вічна Нова Память! Петро Шербак, секр.

Д-Р ВОЛОДИМИР ДІЩІК, член УНС Відд. 98 в Пейкет, Р. А., помер 22 серпня 1978 на 68 році життя. Нар. 1910 р. в Самборі, Україна; членкиня УНС стала у 1958 р. Залишила у спадку дружину Таїсу, сина Віктора, Юліана і Романа та дві доні: Елену і Ліду. Похорон відбувся 24 серпня 1978 р. на цвинтарі св. Михаїла, Блекстон, Масс., Вонсаетт, Р. А.

Вічна Нова Память! І Данилюк, секр.

ДОРА МЕНТУХ, членкиня УНС Відд. 271 в Елмхейра, Н. Я., померла 4 серпня на 81 році життя. Нар. у січні 1897 р. в Рамі Рудській; членкиня УНС стала у квітні 1929 р. Залишила у спадку двох синів, дві доньки, внука та правнука. Похорон відбувся 6 серпня 1978 р. на цвинтарі св. Михаїла в Горлеч, Н. Я.

Вічна Память! І Чомко, секр.

АННА ЧОП, членкиня УНС Відд. 383 в Бридпорт, Па., померла 27 серпня 1978 на 82 році життя. Нар. 1896 р. в Добровіч, пов. Ярослав, Зах. Україна; членкиня УНС стала у 1924 р. Залишила у спадку чотирьох синів: Петра, Юрія, Михайла, Володимира, одну дочку Марію та 19 онуків і 15 правнуків. Похорон відбувся 31 серпня 1978 р. на цвинтарі св. Маттея у Кошигороні, Па.

Вічна Память! Іосиф Хома, секр.

МІРІАН М. СТЕКЕЛ, членкиня УНС Відд. 47 у Бетлегем, Па., померла 30 серпня 1978 на 64 році життя. Нар. 1914 р. у С. Вайтголл, Па.; членкиня УНС стала 1978 р. Залишила у спадку сестру та іншу родину. Похорон відбувся 2 вересня 1978 р. на цвинтарі Грінвуд в Аллентаві, Па.

Вічна Память! Анна Гарас, секр.

МАРІЯ ГОМЕЛЬ, членкиня УНС Відд. 430 у Філадельфії, померла 18 липня на 63 році життя. Нар. 1925 р. в Богданівці, Дніпропетровськ; членкиня УНС стала в 1949 р. Залишила у спадку чоловіка Петра, сина: Михайла і Петра, три сестри в Україні та брата і дальшу родину. Похорон відбувся 22 липня 1978 р. на українському цвинтарі у Філадельфії.

Вічна Память! І. Кипицький, секр.

РОМАН ПЕЛЕХ, член УНС Відд. 204 в Нью-Йорку, помер 15 липня 1978 на 68 році життя. Нар. 1911 р. у Львові; членкиня УНС стала 1968 р. Залишила у спадку дружину Галину, сина Богдана і Романа. Похорон відбувся 18 липня на цвинтарі св. Андрія в Бавд Брук, Н. Дж.

Вічна Нова Память! Василь Палідвор, секр.

СТЕФАН ЗАЛЬПАННИК, член УНС Відд. 385 в Мінеаполіс, помер 29 червня 1978 на 78 році життя. Нар. 1900 р. в Настасіві, пов. Тернопіль, Україна; членкиня УНС стала у 1949 р. Залишила у спадку дочку Мірославу з чоловіком та родину в Америці, Канаді і Україні. Похорон відбувся 3 липня 1978 р. на цвинтарі св. Антонія в Мінеаполіс.

Вічна Нова Память! Ярослав Карпик, секр.

**ВІДІЙШЛИ
ВІД НАС**

Для висилки Рідним до Краю: нитки ДМІ, хустини — це найбільш популярне.

HOLIDAY INN of Somerville

US Route 22 (E. Bound) BRIDGEWATER, N.J. 08807
Тел. (201) 526-9500, а українській мові 201-526-1888
Власник українців та під український зарядом.

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавд Бруку і св. Духа — відома со- лідна фірма

K. M. KARDOVICH

CONSTANTINE M. KARDOVICH

CYPRESS

HILLS MONUMENTS

800 Jamaica Avenue Brooklyn, N.Y. 11208 Tel. (212) AP 7-2332

БАТЬКИ! За життя замолоту ватину дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідо-мого гелена!

HELP WANTED • MALE •

TOOL AND DIE MAKERS
Досвід при
PROGRESSIVE DIES
METAL STAMPING
MACHINES
Всі бенедіти, включно з госпіталізацією, добра платня, постійна праця.

ARROW FASTENER CO. INC.
271 Mayhill Street
SADDLE BROOK, N.J.
(201) 843-6900

FOREMAN
POWER PRESSES
Мусить бути об'язковим з металем.
STAMPING MACHINES AND
PROGRESSIVE DIES.
Догляд над машинами. Всі бенедіти, вкл. госпіталізація. Добра платня, по- стійна праця.

ARROW FASTENER CO. INC.

271 Mayhill Street

SADDLE BROOK, N.J.

(201) 843-6900

•FUNERAL DIRECTORS•

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦІРА ЧЕСНА.

Our Services Are Available

Anywhere In New Jersey.

Також займаємося похоро- нами на цвинтарі в Бавд Бруку і перенесенням тіл- них Останків з різних країн світу.

801 Springfield Avenue

IRVINGTON, N.J.

NEWARK, N.J.

ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦІ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegon 4-2568